

Szalai Anita

A média szabályozása
Belgiumban

Budapest, 2010. november, 64. szám

Kiadja az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet
Budapest, 1021 Hűvösvölgyi út 95.
Felelős kiadó: Nahimi Péter igazgató
Borítóterv: Czakó Zsolt

Tartalom

1. Alkotmányos alapok, szabályozási környezet	7
1.1. Az alkotmány véleményszabadságra, médiaszabadságra vonatkozó rendelkezései.....	7
1.2. A médiaszabályozást érintő jogszabályok.....	7
1.2.1. A műsorszolgáltatás fogalma.....	9
1.2.2. A műsorszolgáltatók típusai	10
2. Médiafelügyeleti rendszer	11
2.1. A média felügyeletében részt vevő médiahatóságok	11
2.2. A médiahatóság jogállása (133. cikk)	12
2.3. A médiahatóság tagjai; a működés nyilvánosságának garanciái	12
2.4. A médiát érintő feladatok és hatáskörök.....	15
2.4.1. Engedélyezés	15
2.4.2. Ellenőrzés és szankcionálás.....	15
2.4.3. Normaalkotó funkció.....	20
2.4.4. Stratégiai funkció.....	22
2.4.5. Pénz-újraelosztó funkció	22
2.4.6. Együttműködés a piaci szereplőkkel	24
3. A műsortartalom szabályozása.....	25
3.1. Az egyéni érdekek védelme	25
3.1.1. Kitekintés az általános polgári jogi és büntetőjogi szabályozásra	25
3.1.2. Helyreigazítás, speciális sajtójogi rendelkezések	25
3.1.3. A médiatörvény személyiségvédelmi rendelkezései, a médiahatóság kapcsolódó hatáskörei.....	26
3.2. Gyűlöletbeszéd	26
3.2.1. Kitekintés az általános büntetőjogi szabályozásra.....	26
3.2.2. A médiatörvény kapcsolódó rendelkezései, a médiahatóság kapcsolódó hatáskörei	26
3.2.3. A kisebbségek hozzáféréseinek garanciái.....	27

3.3. A gyermekvédelem szabályozásának sajátosságai	27
3.3.1. Van-e médium-független gyermekvédelmi szabályozás, vagy csak ágazati.....	27
3.3.2. Műsor-kategóriák, az egyes kategóriákhoz fűződő jogkövetkezmények	28
3.3.3. Hatósági jogkörök, társszabályozási megoldások	28
3.4. Műsorkvóták	28
3.4.1. Az európai és nemzeti műsorkvótákra vonatkozó szabályozás sajátosságai.....	28
3.5. Közszolgálati kötelezettségek	30
3.5.1. Van-e a kereskedelmi műsorszolgáltatásokat terhelő közszolgálati kötelezettség	30
3.5.2. A közszolgálati kötelezettségek.....	30
4. A kereskedelmi műsorszolgáltatók piacra lépése	31
4.1. Az engedélyezési eljárások rendszerezése	31
4.2. Alkalmassági feltételek	32
4.2.1. Frekvenciás.....	32
4.2.2. Egyéb.....	35
4.3. Az engedélyezési eljárások főbb szabályai	35
4.3.1. Frekvenciát használó elektronikus kommunikációs hálózatok.....	35
4.3.2. Egyéb elektronikus kommunikációs hálózatok	38
4.4. Az engedély jogi formája, tartalma, időtartama, megújíthatósága	38
5. Külső és belső pluralizmus a kereskedelmi műsorszolgáltatásban	39
5.1. A kiegyensúlyozott, pártatlan stb. tájékoztatás követelménye	39
5.2. További hozzáférési kötelezettségek	39
5.3. A médiakoncentráció korlátozása	39
6. A kereskedelmi műsorszolgáltatás finanszírozása	41
6.1. A műsorszolgáltatókra kirótt sajátos közterhek	41
6.2. A reklámszabályozás sajátosságai	41
6.2.1. A reklámszabályozás rendszere.....	41
6.2.2. Sajátos – a közösségi jogitól eltérő – reklámtartalom- és reklámidő-szabályozás	41
6.2.3. Társadalmi célú reklámok, közérdekű közlemények, politikai hirdetések	46
6.3. Szponzoráció, termékelhelyezés	46
6.4. Támogatási, újraelosztó rendszerek	47

7. Közzolgáltatás	50
7.1. <i>A közzolgáltatási feladatok listája</i>	50
7.2. <i>A közzolgáltatási feladatok részletes meghatározásának módja</i>	50
7.3. <i>A feladatellátás finanszírozásának forrásai</i>	51
7.4. <i>A közzolgáltatási intézményrendszer</i>	52
7.4.1. A közzolgáltatási műsorszolgáltatók/műsorszolgáltatások meghatározásának és módosításának módja	52
7.4.2. A közzolgáltatás felügyelete	52
7.4.3. A közzolgáltatási intézmények vezetését ellátó szervek	52
8. Műsorterjesztés, új technológiák szabályozása	55
8.1. <i>A műsorterjesztőt terhelő továbbítási kötelezettségek</i>	55
8.2. <i>Kábeles műsorterjesztőket terhelő must carry kötelezettségek</i>	55
8.2.1. A műsorterjesztő és a műsorszolgáltató (tartalomszolgáltató) közötti kapcsolatok szabályozása	56
8.2.2. A multiplex-üzemeltető piacra lépése	58
8.2.3. A multiplex-üzemeltető működési feltételei.....	58
8.2.4. Az IPTV-re, mobil televízióra online tartalomszolgáltatásra vonatkozó külön rendelkezések	58
8.2.5. A (földfelszíni) digitális átállás menetrendje.....	59
Források	64

1. Alkotmányos alapok, szabályozási környezet

1.1. Az alkotmány vélemény szabadságra, médiaszabadságra vonatkozó rendelkezései

A Belga Királyság médiaszabályozásának alkotmányos alapjait az 1831-ben megalkotott, 1970-ben felülvizsgált, majd számos módosítás után 1994-ben újrakodifikált, egységesített szövegű alkotmánya¹ rakja le, amely a 25. cikkben az alapvető jogok között deklarálja a sajtószabadságot, és a cenzúra jövőbeni bevezetésének tilalmát. Ugyanez a cikk előírja, hogy az írók, újságírók és a nyomdászok nem kötelezhetők biztosítékadásra. Ha a szerző belga székhelyű, sem a kiadó, sem a nyomda, sem a terjesztő nem felelős a sajtótermékért, nem vonható eljárás alá.

Belgium államformája alkotmányos föderális monarchia, amely a föderális államból, három nyelvi alapon kialakított közösségből, és három területi alapon kialakított régióból áll. Kormányformája föderális köztársaság.

Belgiumnak kontinentális jogi tradíciója van, a jog első és egyetlen forrása a törvényhozás, de a gyakorlatban az esetjognak mint másodlagos jogforrásnak is jelentős a szerepe.

A belga bíróságok kodifikált jogforrásokban található általános jogelvekre és jogszabályokra alapozva hozzák meg döntéseiket.

Föderális hatáskörbe kizárólag az alkotmányban és az alkotmány felhatalmazása alapján meghozott törvényben meghatározott tárgykörök tartoznak. A közösségek és a régiók az alkotmány és az alkotmányos törvények által nem érintett tárgykörökben az illetékességi területükön önálló jogalkotással rendelkeznek.

Belgium két legnagyobb közössége a francia és a flamand nyelvű közösség, ezenkívül létezik még egy kis német nyelvű közösség, és Brüsszelnek speciális, kétnyelvű a státusza.

A föderális kormány törvényeket, míg a régiók és a közösségek rendeleteket alkotnak. A polgári, a kereskedelmi és a büntető kódex jogalkotása a föderális szintre tartozik, a közjogi területek nagy része, mint az oktatás, a környezetvédelem és a kultúra a régiók és a közösségek jogalkotási hatásköre.

Így Belgiumban a francia, a flamand és a német nyelvű közösség önálló médiaszabályozással rendelkezik.²

Ez a tanulmány a francia nyelvű közösség médiaszabályozását dolgozza fel.

1.2. A médiaszabályozást érintő jogszabályok áttekintése, a médiatörvények mellett ideértve az általános polgári jogi, büntetőjogi, illetve egyéb rendelkezésre való utalást

A francia nyelvű közösség médiaszabályozásának alapja a 2009. március 26-i audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló rendelet.

---

¹ http://www.senate.be/doc/const_fr.html

² <http://www.llrx.com/features/belgian.htm#System>

A flamand nyelvű közösség médiaszabályozása alapvetően két jogszabályon alapul: a rádiózásról és televíziózásról szóló törvényen,³ valamint a flamand kormánynak – a 2010. január 29-i kormányrendelettel módosított – a Flamand Médiaszabályozó Hatóság eljárásáról szóló rendeletén.

A német közösség médiaszabályozását egy 2005. június 27-i rendelet tartalmazza.

Az elektronikus hírközlés szabályozása föderációs szabályozás körébe tartozik, alapja a 2005. június 13-i elektronikus kommunikációról szóló törvény.⁴

A versenyszabályozás szintén föderális hatáskör, alapja a 2006. június 10-én elfogadott és 2006 októberétől hatályos gazdasági verseny védelméről szóló törvény, valamint Versenytanács megalakításáról szóló törvény, amely a belga versenyszabályozást jelentős mértékben közelítette az uniós joghoz.⁵

A belga büntető kódexen és a belga **polgári** törvénykönyvön a francia jog erőteljes hatása érezhető. A Code Civil erősen hatott Belgiumban, 1806-ban fogadták el a Code Civil belga változatának tekinthető polgári törvénykönyvet, és ezt a mai napig nem helyezték hatályon kívül, igaz, számos külön törvénnyel modernizálták. Ennek a Személyekről szóló I. könyve a személyiségi jogok között sorolja fel a névviseléshez, a magánlakás sérthetlenségéhez, a képmáshoz, illetve a magánélet védelméhez fűződő jogot.⁶

Belgiumban a becsületet sértő bűncselekményeket a Büntető Kódex 5. fejezete szabályozza, a 443-453-ig tartó cikkben.⁷

A belga büntetőjog a becsületsértésnek két tényállását ismeri: az egyikben a törvény figyelembe veszi a felróhatóságot (*calomnie*), míg a másiknak a felróhatóság nem tényállási eleme (*diffamation*).

Ez utóbbi büntetési tétele nyolc naptól egy évig terjedő szabadságvesztés büntetés és pénzbüntetés.

A szándékos becsületsértés büntetési tétele 15 naptól 6 hónapig terjedő szabadságvesztés büntetés és pénzbüntetés.

---

³ <http://www.vlaamseregulatormedia.be/media/9726/newdecrees.pdf>

⁴ <http://www.bipt.be/ShowDoc.aspx?objectID=951&lang=en>

⁵ <http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2006/16325.pdf>

⁶ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/loi_a1.pl?DETAIL=1804032130%2FF&caller=list&row_id=1&numero=11&rech=14&cn=1804032130&table_name=LOI&nm=1804032150&la=F&dt=CODE+CIVIL&language=fr&fr=f&choix1=ET&choix2=ET&fromtab=loi_all&trier=promulgation&chercher=t&sql=dt+contains++%27CODE%27%26+%27CIVIL%27and+actif+%3D+%27Y%27&tri=dd+AS+RANK+&imgcn.x=34&imgcn.y=10

⁷ <http://www.droitbelge.be/codes.asp#pen>

A büntetési tétel minimuma a kétszeresére emelkedik azokban a minősített esetekben, ha a vétséget

- aljas indokból,
- faji hovatartozáson, bőrszínén, származáson, felmenői rokonságon, nemzeti vagy etnikai származáson, állampolgárságon, nemen, szexuális beállítottságon, személyállapoton, születésen, koron, vagyoni helyzeten, vallási vagy filozófiai meggyőződésen, jelenlegi vagy jövőbeni egészségi állapoton, fogyatékoságon, beszélt nyelven, politikai meggyőződésen, testi vagy genetikai tulajdonságon vagy társadalmi származáson alapuló gyűlöletkeltő szándékkal követték el.

A francia közösség médiaszabályozásának alap jogszabálya az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló rendelet, amelyet a francia közösség kormánya bocsátott ki 2009. március 26-án.

Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló rendelet a 2003-as műsorszolgáltatásról szóló rendeletet felváltó konvergens jogszabály: a tartalomszabályozás mellett a médiához kapcsolódó infrastruktúra-szabályozást és a tartalomcsomagolásra vonatkozó rendelkezéseket, is tartalmazza az AMSZ irányelvvel összhangban álló jogszabály.

1.2.1. A műsorszolgáltatás fogalma, az audiovizuális médiát érintő további fogalmak (információs társadalommal összefüggő szolgáltatások)

Az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalmát a rendelet a definíciókat tartalmazó 1. fejezetben határozza meg. Eszerint

- **Audiovizuális médiaszolgáltatás** (1. § 48. pont): olyan szolgáltatás, amelyért egy szolgáltatás-szerkesztő szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja televízió- vagy rádióműsorok közönséghez való eljuttatása elektronikus hírközlési hálózaton keresztül. A fenti definíciónak megfelelő szolgáltatásokon kívül a teletextre is audiovizuális médiaszolgáltatásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az emberi méltóság és a kiskorúak védelme (9. §), egyetlen meghatározó cég (csoport) kizárólagos kereskedelmi kommunikációjának tilalma (15. §), televíziós vásárlás (31, 32. §) tekintetében.
- **Lineáris szolgáltatás** (1. § 49. pont): olyan audiovizuális médiaszolgáltatás, amelynek a programját az audiovizuális médiaszolgáltatás szerkesztője az általa meghatározott időpontban, az általa megalkotott műsorkínálat alapján a közönség egésze vagy része általi egyidejű vételére szán.
- **Nem lineáris szolgáltatás** (1. § 50. pont): olyan audiovizuális médiaszolgáltatás, amelynek a programját a felhasználó által meghatározott időpontban az audiovizuális médiaszolgáltatás szerkesztője által összeállított programkatalógus (műsorkínálat) alapján történő egyéni lekéréssel kezdeményezett vételre szántak.
- **Televíziós szolgáltatás** (1. § 51. pont): olyan audiovizuális médiaszolgáltatás, amelynek a programja televíziós program.

- **Rádiós szolgáltatás** (1. § 52. pont): olyan audiovizuális médiaszolgáltatás, amelynek a programja rádiós program.
- **Televíziós vásárlás-szolgáltatás** (1. § 53. pont): olyan televíziós program, amely kizárólag televíziós vásárlást tartalmaz.

A fenti fogalmak tartalmilag teljesen megfelelnek az AVMS irányelv⁸ definícióinak. (A legnagyobb eltérés is csak az, hogy a francia közösség belga szabályozása nem tartalmazza az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalmán belül a közönséghez eljuttatás lehetséges céljait.)

Az elektronikus kereskedelemről szóló 2000/31/EC irányelvet, amely az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat szabályozza két törvény implementálja a nemzeti jogba: az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes jogi aspektusairól szóló törvény (2003. március 11.) és az elektronikus kereskedelmi törvény.⁹

Az előbbi 2. §. 1. pontja¹⁰ az értelmező rendelkezések között a következő definíciót tartalmazza:

Információs társadalommal összefüggő szolgáltatás: minden olyan, általában ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatás, amely távollevők között, elektronikus úton és a szolgáltatás címzettjének egyedi lekérése alapján történik.

A belga definíció egy az egyben megfeleltethető az elektronikus kereskedelemről szóló 2000/31/EC irányelvben található meghatározásnak.

1.2.2. A műsorszolgáltatók típusai

A műsorszolgáltatók típusai az értelmező rendelkezések, a piaca lépési és az infrastruktúra szabályok alapján a következők:

- rádió (ezen belül hálózatban vagy önállóan működő rádió, illetve közösségi rádió és iskola rádió) és televízió műsorszolgáltató;
- közszolgálati (ezen belül helyi közszolgálatiakat és az RTBF-et említi a törvény) és kereskedelmi;
- terjesztési mód szerint – földfelszíni frekvenciás, kábeles, műholdas, valamint digitális (numerikus) és analóg.

---

⁸ 2007/65/EC

⁹ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/belgium_en.pdf

¹⁰ http://www.juridat.be/cgi_loi/loi_a.pl?language=fr&caller=list&cn=2003031132&la=f&fromtab=loi&sql=dt=1oi'&tri=dd+as+rank&rech=1&numero=1

2. Médiafelügyeleti rendszer

2.1. A média felügyeletében részt vevő médiahatóságok, az egyes hatóságok közötti kapcsolatok

Belgiumban a három közösségben külön médiahatóság felügyeli a médiaszektort, a verseny- és a hírközlési szabályozás föderális jellege miatt ezen szektorok felügyeletét nemzeti hatóságok látják el.

A belga hírközlési hatóság (BIPT – Belgian Institute for Postal Services and Telecommunications (Institut belge des services postaux et des telecommunication)¹¹ két gazdasági szektort felügyel: a postai szektort és az elektronikus kommunikációs ágazatot.

A BIPT a hatáskörét alapvetően a következő speciális feladatok teszik ki:

1. Új szabályozói feladatokat lát el a liberalizált telekommunikációs piacon. Alapvető intézkedéseket hoz a keretszabályozás felügyeletének ellátása, a teljes és tisztességes verseny fejlődése érdekében, valamint ellát egyes közérdekű feladatokat és gondoskodik az érintett fogyasztók védelméről is.
2. Speciális technikai területeken legfőbb hatósági feladatokat lát el, mint például az elektromágneses spektrum vagy a számkiosztás területén, ahol védi, szabályozza és felügyeli a jogszabályok betartását.

A belga Alkotmánybíróság 2004. július 14-i és 2005. július 13-i döntése kimondta, hogy a föderális államnak és a közösségeknek a telekommunikációs és a média szektor egyre növekvő technológiai konvergenciája által érintett elektronikus kommunikációs területeinek felügyelete során együtt kell működniük.

Az együttműködés területeinek egy együttműködési megállapodásban történő konkrét kijelölése még az érintett föderális és regionális hatóságokra vár.

Az együttműködés eredményeképp a BIPT a három közösség következő médiahatóságaival fog szoros munkakapcsolatot kialakítani:

- a Flamand Médiaszabályozó Hatósággal (the Vlaamse Regulator voor de Media – Flemish Council for the Media – for the Flemish Community);
- a francia közösség Legfőbb Audiovizuális Médiatanácsával (the Conseil supérieur de l’audiovisuel – High Council for Broadcasting – for the French Community);
- a német nyelvterület Médiatanácsával (Medienrat – Media Council – for the German-speaking Community).

A Belga Versenyhivatal¹² feladata a Belgiumban működő verseny támogatása és védelme, a versenykorlátozó magatartások (tröszt, kartell, erőfölénnyel való visszaélés) szankcionálása, a piacra jelentős hatással bíró fúziók engedélyezése. A tisztességtelen kereskedelemmel

---

¹¹ <http://www.bipt.be/Home.aspx?levelID=1&lang=nl>

¹² http://statbel.fgov.be/en/entreprises/competition/Belgian_Competition_Authority/index.jsp

kapcsolatban azonban a hatóság nem jár el. A versenyhatóság tevékenységének jogszabályi alapja a 2008. szeptember 15-én módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt gazdasági verseny védelméről szóló törvény és a 2003/1-es EK rendelet.

Belgiumban nincs speciális médiakoncentrációról szóló törvény, az engedélyezés, tartalmi előírások, speciális reklámszabályozás a médiaszabályozás területére tartozik, amelynek az uniós irányelvvel (AVMS) összhangban kell állni – mára az implementáció révén összhangban is áll.

2.2. A médiahatóság jogállása (133. cikk)

A francia közösség önálló jogi személyiséggel rendelkező, független jogállású szabályozó hatósága az audiovizuális szektorban a Legfőbb Audiovizuális Tanács, a Conseil supérieur de l'audiovisuel (a továbbiakban: CSA).

A CSA székhelye Brüsszel adminisztratív kerületében található, közigazgatási szerv, kereskedelmi tevékenységet nem folytathat.

A CSA két kollégiumból áll: a Véleményező Kollégiumból (College d'avis) és az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumból (College d'autorisation et controle), egy Irodából (Bureau) és egy Vizsgálati Titkárságból (Secrétariat d'instruction).

A CSA plenáris ülésén az Iroda valamennyi tagja és a két kollégium tagjai jelen vannak. (134. cikk)

A kormány a közszervezetek átláthatóságáról, autonómiájáról és ellenőrzéséről szóló törvénynek megfelelően kormánybiztost nevez ki a CSA ellenőrzésére, aki a médiahatóság adminisztratív és pénzügyi működését ellenőrzi. A kormánybiztos csak abban az esetben kérheti a kormány intézkedését, ha olyan jogellenes közigazgatási és pénzügyi gyakorlatot tapasztal, amely veszélyezteti a CSA pénzügyi egyensúlyát. (152. cikk)

A kormány egy számlaügyi biztost is kinevez, a Vállalati Revizorok Intézetének tagjai közül, akinek feladata a számlák és a számlaműveletek éves ellenőrzése. A számlaügyi biztos évente legalább egyszer beszámol a CSA Irodájának.

Minden évben legkésőbb június 30-ig az Iroda egy éves működési jelentést küld a kormánynak, benne egy éves számlázási összefoglalóval, amely tartalmazza a folyó évre megadott pénzügyi elveket, a mérleget és a számlaügyi biztos beszámolóját. (153. cikk)

2.3. A médiahatóság tagjainak megválasztása, szakmai követelmények és fontosabb összeférhetlenségi szabályok; a működés nyilvánosságának garanciái

A **Véleményező Kollégiumnak** (138. cikk) harminc – a kormány által jelölt - aktív tagja van, ezen kívül az Iroda is 4 tagot delegál a kollégiumba. Minden aktív tagnak van egy helyettese is, azonos társadalmi-szakmai kategóriából. Az aktív tagnak és a helyettesének is 4 éves a mandátuma, mely megújítható. Ha az aktív tagnak időközben megszűnik a mandátuma, akkor azt a helyettese tölti ki. Ha az aktív tag akadályoztatva van, a helyettese vesz részt az

üléseken. Ha egymás után 6 alkalommal igazolatlanul van távol az aktív tag, akkor az elnök megállapítja a mandátum megszűnését.

Az aktív és a helyettes tagok visszahívásáról a kormány dönt, a Véleményező Tanács javaslatára. Visszahívásnak lehet helye az alábbi esetekben:

1. a Code judiciaire (Igazságügyi törvénykönyv) 404. cikkében meghatározott esetekben (ha egy állami tisztségviselő nem, vagy az emberi méltóság megsértésével látja el a feladatát, az igazságügyi kódex alapján enyhébb szankció a figyelmeztetés, megintés, súlyosabb szankciói pedig a felfüggesztés, felmentés, visszahívás);
2. az összeférhetlenségi szabályok megsértése esetén;
3. az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium által meghatározott szakmai-etikai szabályok megsértése esetén.

A Véleményező Kollégium tagja vagy helyettese az alábbi szervezetek tagjaiból, illetve társadalmi-szakmai kategóriákból kerül ki:

1. az audiovizuális terület szakmai képviselőiből;
2. mozgókép művészet és az audiovizuális műsorkészítés független képviselőiből;
3. a szerzői és szomszédos jogok szervezeteiből;
4. a kereskedelmi rádiós műsorszolgáltatók szerkesztőiből;
5. a helyi televíziókból;
6. az RTBF-ből;
7. a kereskedelmi televíziók szerkesztőiből;
8. a műsorterjesztőktől vagy a hálózat üzemeltetőktől;
9. hivatásos előadói szakmák képviselőiből;
10. hirdetés, reklámszakma képviselőiből;
11. állandó vagy ifjúsági képzések szervezeteitől;
12. fogyasztóvédelmi, nézői vagy hallgatói érdekképviseleti szervektől;
13. munkaügyi érdekképviseleti szervek képviselőiből;
14. könyv- vagy sajtószerkesztői szakmai szervezetekből;
15. hivatásos újságírókból.

A fenti kategóriák mindegyikéből legalább egy tagnak kell kikerülni.

A Véleményező Tanács alapszabályát (szmsz-ét) a kormány alkotja meg.

A Véleményező Tanács tagjának vagy helyettesének megbízatása a következő tisztségekkel összeférhetetlen:

1. európai, föderális, közösségi vagy regionális végrehajtó hatalmi tagság;
2. európai, föderális, közösségi vagy regionális végrehajtó hatalom kabinetjében való tagság;
3. európai, föderális, közösségi vagy regionális törvényhozó testületében való tagság;
4. tartományi kormányzói, kerületi tanácsosi vagy területi tanácsos vagy állandó helyettesi tisztség;
5. polgármester, városi tanácsos, a társadalombiztosítás elnöke;

6. személyes érdekelttség vagy tisztség a következőkben:

- az RTBF vagy más műsorszolgáltató igazgató tanácsában való tagság;
  - az audiovizuális szektor területén működő, vagy az audiovizuális szektor területén érdekeltséggel rendelkező szervezetben való tisztség;
7. az Emberi Jogok Európai Egyezményében foglalt emberi és demokratikus jogokat el nem ismerő szervezetben való tagság (rasszizmusról és idegengyűlöletről szóló 1981. július 30-i törvényben vagy a második világháború alatt nemzeti-szocialista rezsim vagy bármely más népirtás igazolásáról szóló 1995. március 23-i törvényben foglalt magatartások)
8. az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumban való tagság, kivéve a CSA elnöki és elnökhelyettesi pozícióját.

Az elnök és az elnökhelyettes a Véleményezési Kollégium ülésein tanácskozási joggal vesz részt, a fenti összeférhetlenségi szabályokat rájuk is kell alkalmazni.

Az **Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumnak** (a továbbiakban: EEK) (139. cikk) az Iroda négy tagján kívül 6 tagja van. A mandátumuk négy évre szól és megújítható, de akadályoztatás esetén egy helyettesítő tag tölti ki a mandátumot.

Három tagot a francia közösség parlamentje jelöl, további hármatot pedig a kormány.

A tagok az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium hatáskörébe tartozó terület elismert jogi, audiovizuális és kommunikációs szakembereiből kerülnek ki.

Ha hat egymást követő alkalommal nem jelenik meg egy tag, az elnök megállapítja a mandátuma megszűnését.

A tagok visszahívhatók, a visszahívásról a parlament dönt a kormány javaslatára. A kormány saját hatáskörben vagy Ellenőrzési és Engedélyezési Kollégium javaslatára is kezdeményezheti a visszahívást.

Az engedélyezési és ellenőrzési kollégiumi tagság összeférhetlenségi szabályai a Véleményező Kollégium szabályainak megfelelőek.

Ha az összeférhetlenségi okot a tag maga jelenti be, az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium erről való határozathozatalában az illető nem vesz részt.

Az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium alapokmányát a kormány alkotja meg.

A CSA beszámolót a parlament és a kormány felé is kommunikálja az elnök – a működés nyilvánosságának elve alapján.

Mindkét kollégium saját ügyrendet alkot, amelyben rögzíti belső eljárási rendjét és a szakmai-etikai szabályokat, szükség esetén a kisebbségi vélemények megfogalmazásának rendjét, valamint a szakvélemények nyilvánosságra hozatalának rendjét.

2.4. A médiát érintő feladatok és hatáskörök

2.4.1. Engedélyezés (nyilvántartások vezetése, pályáztatás, jogorvoslat)

Az engedélyezéssel kapcsolatos hatásköröket a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma gyakorolja.

Az **Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium** engedélyezéssel kapcsolatos feladatai az alábbiak (136. cikk):

3. A szolgáltatás-szerkesztőket *nyilvántartásba veszi* vagy meghatározott esetekben engedélyben jogosítja a szolgáltatás szerkesztésére, kivéve a helyi televíziókat és a közszolgálati műsorszolgáltatót, valamint az RTBF-et.
4. Engedélyezi a rádiófrekvenciák használatát.
5. A kormány felhatalmazása alapján *előzetes véleményt* ad ki a helyi televíziós műsorszolgáltatási jogosultságok *engedélyezéséről*.

A nyilvántartásban vételről és a szerkesztői tevékenység engedélyezéséről, valamint a frekvenciahasználat engedélyezéséről szóló határozatot a *Moniteur Belge* című hivatalos közlönyben is közzé kell tenni. (136. cikk 5. §)

Amennyivel a fenti határozatokat a kormány törvénnyel vagy más vonatkozó jogszabállyal ellentétesnek találja, az Államtanáctól kérheti a határozat megsemmisítését vagy felfüggesztését. (137. cikk)

A CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma valamennyi magánszemélytől vagy közhivataltól információt kérhet a működésével kapcsolatban. (136. cikk 6. §)

2.4.2. Ellenőrzés és szankcionálás

Az ellenőrzés és a szankcionálás a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumának másik alapvető hatásköre. Ezen belül a következő feladatokat ruházza rá a rendelet (136. cikk):

1. Előzetes véleményt ad ki a kormány és a szolgáltatás szerkesztői valamint terjesztői között létrejött megállapodás tervezeteivel kapcsolatban.
2. Véleményt alkot az RBTF közszolgálati szerződéséből fakadó kötelezettséget teljesítésével kapcsolatban.
3. Véleményt alkot a helyi televíziók – különösen a kormánnyal kötött szerződésből fakadó - kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatban.
4. Véleményt alkot a kvótakövetelmények teljesítésével kapcsolatban.
5. Véleményt alkot a kormány és a szerkesztő közötti szerződésből fakadó *must carry* kötelezettségekkel kapcsolatban.
6. Véleményt alkot a műsorterjesztők kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatban.
7. Rendszeresen felülvizsgálja a jelentős számú felhasználót ellátó kábelhálózat továbbítás kötelezettségeit, ha a *must carry* kötelezettség előírásának indokai nem állnak fel, erről véleményt ad ki.

8. Ajánlásokat ad ki általános vagy speciális kérdésekben.
9. Törvényben, rendeletben vagy egyedi szabályozók alapján jogsértést állapít meg, valamint megállapítja továbbá a szolgáltatás szerkesztője vagy terjesztője és a francia közösség között létrejött megállapodásból, az RBTF közszolgálati műsorszolgáltatási szerződéséből, a kormány és a helyi televíziók között megállapodásból fakadó kötelezettség teljesítésének elmulasztását.
10. Meghatározza az érintett piacot, a jelentős piaci erőfölénnyel rendelkező hálózat üzemeltetőt és kötelezettségeket ró ki rá.

A fentiek alapján tehát az EEK az ellenőrzéssel kapcsolatos feladatainak elvégzése után elsődlegesen véleményt alkot, amennyiben viszont az ellenőrzés során jogsértést is tapasztal, úgy szankciót vagy a műsorterjesztéssel kapcsolatban JPE (jelentős piaci erőhöz kapcsolódó) és *must carry* (továbbítási) kötelezettségeket állapít meg.

A kormány, az illetékes minisztérium államtitkárán keresztül, ezen kívül valamennyi alkotmányos jogsértés esetében kivizsgálást kérhet a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumától.

Az EEK véleményt ad ki a programvásárlással, kereskedelmi kommunikációval, valamint interaktív és osztott képernyős kereskedelmi kommunikációval kapcsolatban.

Ha a szakvéleményt a kormány vagy a parlament kérésére adja ki, a véleményalkotásra előírt határidők megegyeznek a Véleményező Kollégium számára előírt határidőkkel.

Amennyiben a megadott határidők alatt nem alkot véleményt a helyi televíziók, valamint a szolgáltatás szerkesztői és terjesztői és a kormány között megállapodással kapcsolatban, úgy a hallgatást kedvező szakvéleményként kell figyelembe venni.

Szankciók

A francia közösségi médiarendelet három szankciótípust különböztet meg: a büntető, a polgári és a közigazgatási szankciót.

A **büntető** szankciókat a rendelet a 154–158. cikke szabályozza.

A szándékos engedély nélküli műsorszolgáltatást vagy frekvenciahasználatot 8 naptól 5 évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel vagy legalább 26 euró pénzbüntetéssel, vagy a két szankció együttes alkalmazásával rendeli büntetni a rendelet. (154. cikk)

Ugyanezt a szankciót helyezi kilátásba a rendelet azzal szemben is, aki a műsorszolgáltatást a 9. cikk megsértésével, vagyis az emberi méltóság és a kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezésekkel ellentétesen végzi. (155. cikk)

Szintén ez a szankciót rendeli alkalmazni a rendelet azzal szemben, aki valamely kommunikációs berendezést a médiahatóság határozatát megszegve gyárt, importál, elad, áthelyez, eltávolít, felépít, kicserél stb. (156. cikk)

Polgári jogi szankciót a kereskedelmi bíróság elnöke állapíthat meg, aki függetlenül a folyamatban lévő büntető eljárástól jogosult a 156. cikkben meghatározott cselekményeket megállapítani, illetve a jogsértő magatartás megszüntetését elrendelni.

Az elnök azonnali végrehajtást is elrendelhet, az óvadék lehetősége nélkül, kivételesen óvadékkal.

A kereskedelmi bíróság elnöke a következő szankciókat alkalmazhatja: elrendelheti a jogsértő magatartás megszüntetését, a kommunikációs eszköz kisajátítását, vagy a jogsértő magatartásról a jogsértő költségén történő közlemény megjelenését.

A rendelet a legrészletesebben a **közigazgatási szankciókat** szabályozza.

A CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma audiovizuális területet szabályozó törvény, rendelet és egyéb szabályozók, (különösen a kormány által jóváhagyott CSA szabályozók (a kereskedelmi kommunikáció, az emberi méltóság tiszteletben tartása, kiskorúak védelme, érzékszervi fogyatékosok tartalomhoz való hozzáférése közérdekű eseményekről rövid híradás, választási időszakban politikai tájékoztatás tárgyával kapcsolatban) megsértése esetén a következő szankciókat alkalmazhatja a rendelet szerint:

- figyelmeztetés;
- a jogsértést megállapító közlemény közzététele;
- a műsorszolgáltatás felfüggesztése;
- a program visszavonása;
- a műsorszolgáltatási engedély felfüggesztése, legfeljebb 3 hónapra;
- a jogsértő műsorszolgáltatás terjesztésének felfüggesztése;
- legalább 250 euró és legfeljebb az éves nettó árbevétel 3%-ának megfelelő pénzbírság, amely fő szankcióként és kiegészítő szankcióként is alkalmazható;
- ismételt jogsértés esetén a felső határ az éves nettó árbevétel 5%-a;
- a műsorszolgáltatási engedély visszavonása.

Joghatóságon kívüli lineáris audiovizuális szolgáltatásokkal kapcsolatban alkalmazott szankciók

A rendelet a lineáris televízió-szolgáltatás ideiglenes/előzetes felfüggesztését, így

- a helyi televíziók vétel-körzetükön kívüli audiovizuális szolgáltatását;
- valamennyi EU területén működő audiovizuális szolgáltató szolgáltatását;
- EU-n kívüli audiovizuális szolgáltatók szolgáltatását is, amennyiben a műholdas műsorterjesztés esetében az up-link helye vagy ennek hiányában EU által harmonizált műholdas kapacitás EU tagországban található (84. cikk 1. § 1.,3.,4. pont);
- valamennyi EU területén működő rádiós médiaszolgáltatást;
- EU-n kívüli rádiós médiaszolgáltatók szolgáltatását is, amennyiben a műholdas műsorterjesztés esetében az up-link helye vagy ennek hiányában EU által harmonizált műholdas kapacitás EU tagországban található (84. cikk 1. § 1.,3.,4. pont)

is lehetővé teszi az EEK számára, amennyiben 12 hónapon belül a szolgáltató kétszer is súlyos jogsértést követ el.

Az előzetes szankció-alkalmazás (joghatóságon kívüli szankció-alkalmazás) során az eljárás a következő. Az EEK egy notifikációs levelet küld az Európai Bizottság számára, amely tartalmazza a jogsértést és az előzetesen alkalmazott szankciót.

Amennyiben a notifikációs levél elküldésétől számított 12 napon belül nem sikerül békésen/megnyugtatóan rendezni az ügyet, az EEK ideiglenesen felfüggeszti a kifogásolt médiaszolgáltatás terjesztését.

Joghatóságon kívüli nem lineáris audiovizuális szolgáltatásokkal kapcsolatban alkalmazott szankciók

Az érintett médiaszolgáltatók és a szankcióalkalmazás feltétele, eljárása a lineáris médiaszolgáltatásokkal szemben joghatóságon kívül alkalmazott szankciókkal megegyezik, azonban a korlátozás célját a rendelet az alábbiak szerint szűkíti:

- közrend – különösen büntető eljárás lefolytatásának – védelme, kiskorúak védelme, gyűlöletbeszéd;
- közegészség védelme;
- közbiztonság, beleértve a rendvédelmi szervek a és nemzetvédelem védelmét;
- fogyasztóvédelem, befektetők védelme.

A közrend és a kiskorúak védelme, valamint a gyűlöletbeszéd esetén a műsorszolgáltatás felfüggesztésével kapcsolatos eljárás megindítására kizárólag azután kerülhet sor, ha az EEK a szerkesztői felelősséget gyakorló szolgáltatás-szerkesztővel szemben joghatósággal rendelkező állapot a jogsértésről értesítette, de az ennek ellenére nem tette meg a szükséges intézkedéseket.

A szolgáltatás felfüggesztése iránt megindított eljárás előtt az EEK az érintett szolgáltatás-szerkesztőnek és a joghatósággal rendelkező tagállam hatóságának notifikációs levelet küld a kifogásolt jogsértésről és a felfüggesztés iránti eljárás megindításának szándékáról.

A 2. és a 3. pont szerinti eljárás nem érinti az ügyben indított bírósági, különösen büntető eljárást.

A 2. és a 3. pont szerinti jogsértés esetén sürgős esetben az EEK azonnal felfüggesztheti a kifogásolt szolgáltatást, az érintett szolgáltató és médiahatóság 3 napon belüli utólagos értesítése mellett.

Jogmegkerülés tilalmát sértő lineáris médiaszolgáltatókkal szembeni eljárás

Ha az EEK megállapítja, hogy egy vagy több EU vagy EGT tagállamban alapított lineáris televízió szolgáltató alapvetően és teljes egészében a belgiumi francia közösség területére sugároz műsort, levélben keresi meg az érintett ország médiahatóságát, amelyben jelzi, hogy joghatóságát kiterjesztené az adott lineáris televízió-szolgáltatásra is.

Amennyiben a megkeresés 2 hónapon belül nem vezet eredményre, vagy az érintett ország médiahatóságától nem érkezik válasz, az EEK az Európai Bizottsággal való konzultációt követően megállapítja, hogy az adott audiovizuális médiaszolgáltatót a belgiumi francia

közösség jogának megkerülése céljából alapították az illető országban, majd a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatókkal szemben szankciót alkalmaz a francia közösség rendeletében támasztott tartalomszabályozási előírásoknak és a piacra lépési kritériumoknak való megfelelés érdekében.

Az így alkalmazott szankciók az alábbiak lehetnek:

- figyelmeztetés;
- a jogsértés megállapítását tartalmazó közlemény közzététele;
- a kifogásolt audiovizuális szolgáltatás terjesztésének felfüggesztése;
- bírság (250 eurótól az éves nettó árbevétel 3%-áig, ismétlődő jogsértés esetén 5%-áig terjedő).

A szankcióalkalmazás szempontjai: szükségesség, megkülönböztetés-mentesség, arányosság (a szankcióalkalmazás céljával).

Az Európai Bizottsággal való konzultációs eljárás szabályai:

- a kormány notifikációs levelet küld az Európai Bizottságnak és annak a tagállamnak, amelyben a kifogásolt médiaszolgáltatást alapították az EEK szankcióalkalmazási szándékáról, kifejtve a szankcióalkalmazás indokait is;
- az EEK csak abban az esetben alkalmazhat szankciót, ha az Európai Bizottság 3 hónapon belül megállapítja, hogy a szankcióalkalmazási tervzet az uniós joggal összhangban van. A Bizottság hallgatása esetén az egyetértést vélelmezni kell.

Jogmegkerülés tilalmát sértő nem lineáris médiaszolgáltatókkal szembeni eljárás

Ha az EEK megállapítja, hogy egy vagy több EU vagy EGT tagállamban alapított lineáris televízió szolgáltató alapvetően, illetve teljes egészében a belgiumi francia közösség területén sugároz műsort, levélben keresi meg az érintett ország médiahatóságát, amelyben jelzi, hogy joghatóságát kiterjesztené az adott nem lineáris televízió-szolgáltatásra is.

Amennyiben a joghatósággal rendelkező médiahatóság nem válaszol vagy az általa meghozott intézkedések nem vezetnek eredményre a megkereséstől számított két hónapon belül, az EEK a nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatókkal szemben szankciót alkalmaz a francia közösség rendeletében támasztott tartalomszabályozási előírásoknak és a piacra lépési kritériumoknak való megfelelés (igazolása) érdekében. A szankcióalkalmazás feltétele, hogy az EEK számára rendelkezésre álljanak olyan tények, amely bizonyítják, hogy a nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatót a jogmegkerülés szándékával alapították az adott tagállamban.

A kormány pénzbírságot is kiszabhat a jogmegkerülés tilalmával alapított audiovizuális médiaszolgáltató által elkövetett jogsértés miatt. A kormány egy vagy több tisztségviselőt kinevez a pénzbírság foganatosítására. Előzetesen a kormány vagy az erre kinevezett tisztségviselők fizetési felszólítást intéznek az érintett médiaszolgáltatóhoz, aki a teljesítés elmaradása esetén a felszólítástól számított 3 hónapon belül a bírságot végrehajtja. A bírság végrehajtására kényszerít is lehet alkalmazni, az adós értesítésétől számított 8 napon belül.

A 3 hónapos határidő nem évül el a semmisség terhe alatt.

A kényszerrel történő végrehajtást csak alaposan indokolt kifogás esetén lehet felfüggeszteni.

A kifogást a miniszterelnöknek kell betérjeszteni az értesítéstől számított egy hónapon belül.

Az eljárás lefolytatására az a bíróság rendelkezik illetékességgel, amelynek az illetékességi területén az adós társaság telephelye található.

2.4.3. Normaalkotó funkció

A Véleményező Kollégium fontos szakvélemény alkotási és kodifikációs hatáskörökkel rendelkezik.

A **Véleményező Kollégium** feladatai a következők (135. cikk):

1. A francia közösség kormányának vagy országgyűlésének kezdeményezésére, illetve kérelmére véleményt alkot valamennyi audiovizuális területre tartozó kérdésben, beleértve a kereskedelmi kommunikációt is, kivéve azokat a kérdéseket, amelyek az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium hatáskörébe tartoznak.
2. A francia közösség kormányának vagy országgyűlésének kezdeményezésére, illetve kérelmére véleményt alkot az audiovizuális szektoron belül a technológiai fejlődéssel, a gazdasággal, szociális és kulturális aspektusaival kapcsolatos rendeletek és szabályozók módosítási szükségleteiben.
3. A francia közösség kormányának vagy országgyűlésének kezdeményezésére vagy kérelmére véleményt alkot az Alkotmányban garantált alapvető jogokkal és szabadságokkal, különösen a diszkrimináció tilalmának alapelveivel kapcsolatos demokratikus szabályokról.
4. A francia közösség kormányának vagy országgyűlésének kezdeményezésére vagy kérelmére véleményt ad ki a kiskorúak és a felnőttek (!) védelméről a médiaszolgáltatásokban.
5. *Jogiratok kodifikációja* és naprakésszé tétele a kereskedelmi kommunikáció, az emberi méltóság, a kiskorúak védelme, az érzékszervi fogyatékosággal rendelkező személyek tartalomhoz való hozzáférése, a közérdekű eseményekről szóló rövid híradások és a periodikus választásokról szóló politikai információk területén, amelyek a Kormány jóváhagyása után léphetnek hatályba.

Amennyiben a Véleményező Kollégiumot a parlament vagy a kormány kéri véleményalkotásra, úgy arra három hónap áll rendelkezésére a kérelem megérkezésétől számítva, de lehetőség van sürgős véleménykérésre is, ebben az esetben egy hónapon belül szakvéleményt kell alkotnia a Véleményező Kollégiumnak.

A véleményalkotási hatáskörrel szöveg 135. cikk a végén a jogiratok kodifikációját is a Véleményező Kollégium feladatai között említi, amely a kormány jóváhagyásával lép hatályba. Eszerint tehát a vélemények jogi normának tekinthetők, amelyeknél a normaalkotó funkciót a CSA Véleményező Kollégiuma és a kormány közösen gyakorolja.

A normaalkotó funkció körén belül az egyes *ügyrendek* megalkotásáról is rendelkezik a rendelet a 145. cikkben.

A CSA teljes ülésén fogadja el az ügyrendjét, amely meghatározza az ülések helyét, a tagok összehívásának módját, a beszámoló elfogadásának és nyilvánosságra hozatalának rendjét. (145. cikk)

A CSA teljes ülést az elnök hívja össze. A teljes ülést évente legalább egyszer össze kell hívni, hogy a beszámolót elfogadják.

A beszámoló tartalmazza:

- hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtását;
- a szankcióalkalmazás elveit.

Az elfogadás után, a beszámolót a parlament és a kormány felé is kommunikálja az elnök.

Mindkét kollégium saját ügyrendet alkot, amelyben rögzíti belső eljárási rendjét és a szakmai-etikai szabályokat, szükség esetén a kisebbségi vélemények megfogalmazásának rendjét, valamint a szakvélemények nyilvánosságra hozatalának rendjét.

Az ügyrend tartalmazza a kollégiumnak valamely tagjával kapcsolatos összeférhetlenség jelzését a kormány számára, bele értve azt az esetet is, amikor a teljes ülés megállapítja az összeférhetlenséget.

Az ügyrend az egyes kollégiumok összehívásának és határozathozatalának rendjét is szabályozza, feltéve, ha a határozatképesség és a határozathozatal rendeletben foglalt (148. cikk) szabályai nem sérülnek.

Az ügyrend a következő ülés összehívását legkevesebb öt nappal későbbi időpontban határozhatja meg.

Az **EEK ügyrendje** a panaszügyben és a sürgősségi eljárásban hozott határozatok hatálybalépésének a szabályait is tartalmazza, valamint a tagjainak az audiovizuális szektorban való üzleti érdekeltségei átláthatóságának szabályait is.

Az **Iroda** (le Bureau) (140., 141. cikk) a CSA autonóm szerve, amely szükség esetén gyakorolja a CSA hatáskörét.

Az Irodának szintén saját ügyrendje (szmsz-e) van, amely szabályozza a összehívás módját, a hatáskör átruházás szabályait, a CSA-nak Iroda felelőssége alá tartozó munkája nyilvánosságának rendjét, és a Vizsgálati Titkárság működési rendjét.

(Az Iroda a hatáskörébe tartozó ügyek általa meghatározott körét egy vagy több tagja, vagy a tagok egy meghatározott csoportjára delegálja.)

Az Iroda összehangolja és szervezi a CSA munkáját, őrködik a nemzeti és az európai uniós valamint a nemzetközi jog összhangja fölött, és feloldja az egyes kollégiumok közötti konfliktusokat.

Az Iroda tartja a kapcsolatot a nemzetközi, a föderális hatóságokkal, gondoskodik a CSA személyi állományának kiválasztásáról.

Kiválasztja a Vizsgálati Titkárság tanácsosait és munkatársait a vizsgálati titkár javaslatára. A Vizsgálati Titkárság tagjai számára előírás a jogi végzettség és az audiovizuális területen szerzett szakmai tapasztalat. Az Iroda a CSA feladatellátásával kapcsolatban javaslatokat is tehet a kormánynak, a CSA és a kollégiumok feladatellátásával kapcsolatban információval látja el a kormányt és beszámolót készít.

A kormány tájékoztatja az Irodát, az Iroda pedig a kollégiumokat azoknak az ügyeknek a kimeneteléről, amelyben a CSA véleményt adott ki.

Az Irodát a CSA elnöke, első, második és harmadik elnökhelyettese alkotja. Az elnök és az elnökhelyettesek az audiovizuális területért felelős miniszter előtt esküt tesznek. Az elnök és az elnökhelyettesek a parlament által és a kormány javaslatára visszahívhatók. Az Iroda alapszabályát a kormány állapítja meg.)

A **Vizsgálati Titkárság** (143. cikk) panasz alapján és saját hatáskörben elrendelt vizsgálatokban jár el. Az Iroda alatt működő vizsgálati titkár vezeti, akire a CSA tagjaira a fentiek alapján előírt összeférhetetlenségi szabályok vonatkoznak. A CSA személyzetének tagjaira a CSA belső szabályzatában előírt szakmai-etikai szabályoknak kell megfelelniük.

A rendelet egyébként maga is ügyrendi részletességgel szabályozza az egyes ülések összehívásának rendjét, a tanácskozási joggal meghívottakra, az összehívás és a határozatképesség rendjére, a napirendről való döntésre is kitérve. (147. cikk)

Az elnök, az alelnök, az egyes kollégiumi tagok és a teljes személyzet számára titoktartási kötelezettséget ír elő a hivatalukkal kapcsolatban tudomásukra jutott információkra vonatkozóan. (150. cikk)

2.4.4. Stratégiai (javaslattevő, konzultációs) funkció

A **Véleményező Kollégium** 135. cikkben felsorolt feladati között a 2. §-ban határoz meg a törvény jogszabályalkotással kapcsolatos javaslattevő, illetve konzultációs funkciót. Eszerint a kormány vagy az országgyűlés kezdeményezésére, illetve kérelmére véleményt alkot az audiovizuális szektoron belül a technológiai fejlődéssel, a gazdasággal, szociális és kulturális aspektusaival kapcsolatos rendeletek és szabályozók módosítási szükségleteiben.

2.4.5. Pénz-újraelosztó funkció

A CSA működésének a forrásai a rendelet szerint a következők (151. cikk):

- a francia közösségi költségvetés éves elkülönített normatívája;
- kiegészítő speciális költségvetési támogatás;

- adományok és hagyatékok;
- saját tulajdonú vagyontárgyakból származó bevétel.

A kormány finanszírozási szerződést köt a CSA-val, amelyben öt éves periódusra határozza meg a CSA-nak adott állami támogatást. Ez a támogatás – a finanszírozási szerződésben meghatározott feltételekkel évente indexálva – a parlament éves költségvetésében is megjelenik.

A francia közösség évente szükség esetén egy kiegészítő speciális támogatást is elkülönít a CSA-nak azoknak a költségeknek és károknak a fedezésére, amelyeket a CSA a feladatellátásával összefüggésben harmadik személyeknek okozott. A kiegészítő támogatás azonban csak abban az esetben jár, ha ezeket a CSA egyéb forrásból nem tudja fedezni.

A rendelet újraelosztási szabályokat is tartalmaz (164-186. cikk).

A hálózatos rádiók és a földfelszíni frekvenciát használó rádiók szerkesztőinek évente hozzá kell járulniuk a Rádiótámogatási Alaphoz (Fonds d'aide à la création radiophonique):

- 500 ezer euró éves nettó árbevételig 2500 euróval;
- 500 ezer – 1 millió euró éves nettó árbevétel között 5000 euróval;
- 1–2 millió euró éves nettó árbevétel között 10 000 euróval;
- 2–3 millió euró éves nettó árbevétel között 15 000 euróval;
- 3–4 millió euró éves nettó árbevétel között 30 000 euróval;
- 4 millió euró fölött a hozzájárulás összege 2 millió eurónként 30 ezer euróval növekszik.

A további hozzájárulások inflációval indexált összegét évente állapítja meg a kormány, miután minden év június 30-áig a CSA meghatározza az éves nettó árbevételt.

A rendelet részletes szabályokat tartalmaz a CSA nettó árbevétel-meghatározásával kapcsolatos jogorvoslatokra, illetve a nem fizetés esetére.

A Rádiótámogatási Alapba befolyt pénzből az RBTF közszolgálati műsorszolgáltató szerződésből fakadó kötelezettségeinek teljesítését, valamint a hálózatos és a frekvenciás rádiók működését támogatják.

Az Alap célja rádiós adások támogatása, közösségi, kulturális és oktatási célú rádiók támogatása, rádiós műsorok vételéhez szükséges berendezések és rendszerek támogatása, valamint a rádióalapítás népszerűsítése a francia közösségen belül.

A támogatás konkrét módjáról a kormány dönt.

A CSA-n belül egy rádiós műsorszolgáltatói jog létesítésével foglalkozó konzultatív bizottság is alakul, aki a kormány kezdeményezésére, illetve kérésére valamennyi rádióalapítással kapcsolatos kérdésben véleményt nyilvánít. A bizottság minden évben véleményt nyilvánít, mielőtt a kormány az Alapba befolyt pénz egy részét rádióalapítások támogatására költené. Évente előzetes véleményt ad továbbá a vételi rendszerek működési engedélyével kapcsolatban.

A bizottságnak tíz aktív és tíz helyettesítő tagja van, akiket a kormány nevez ki négy évre.

A tagok az alábbi kategóriákból kerülnek ki:

- szerzők szervezetei;
- az audiovizuális szektorban állandó képzésben részt vevő társaságok;
- a műsorterjesztést vagy a kommunikációs tudományokat oktató tanárok;
- általános audiovizuális szakemberek;
- kereskedelmi rádiós műsorszolgáltatók.

A bizottságban a kommunikációs minisztérium államtitkára konzultációs funkcióval részt vesz, valamint két főt a kormány is delegál konzultatív funkcióval.

A tagok nem lehetnek összeférhetetlenek olyan szervezetekben való tagsággal, amely a demokrácia alapelveivel ellentétes.

2.4.6. Együttműködés a piaci szereplőkkel (konzultációs fórumok, van-e lehetőség társszabályozási megoldások alkalmazására, illetve önszabályozásra), illetve a fogyasztókkal (media literacyt érintő hatáskörök)

A *media literacyt* érintő hatáskörökkel a belgák francia közösségi médiahatósága nem rendelkezik a médiarendelet alapján.

3. A műsortartalom szabályozása

3.1. Az egyéni érdekek védelme (személyiségvédelem)

3.1.1 Kitekintés az általános polgári jogi és büntetőjogi szabályozásra

Az általános polgári és büntetőjogi szabályozás már korábbi fejezet tartalmazza.

3.1.2. Helyreigazítás, speciális sajtójogi rendelkezések

A válaszadás joga Belgiumban az ország függetlenségének 1831-es kinyilvánítása óta létező reparációs eszköz, amely az 1961. június 13-i törvény óta helyreigazítási jogként ismert, bár ekkor még csak időszakosan megjelenő sajtótermékekre vonatkozott. Az audiovizuális médiára az 1977. március 4-i törvény terjesztette ki.

Eszerint ha valakivel szemben a valóságnak nem megfelelő vagy méltóságát sértő (rágalmazó/becsületsértő) tartalom jelenik meg az írott sajtóban, rádiós vagy televíziós műsorszolgáltatás során vagy egy internetes weboldalon, az kérheti, hogy válaszként álláspontját ingyenesen megjelenítsék ugyanabban a médiumban. Belgiumban jelenleg az alábbi jogszabályok szabályozzák a válaszadási/helyreigazítási jogot:

- az 1961. június 23-i válaszadási törvény, amely az írott és az audiovizuális sajtóra egyaránt vonatkozik;
- a flamand médiarendelet;
- a német nyelvű közösség médiarendelete.

A francia nyelvű közösség médiarendelete tehát nem tartalmaz szabályokat a válaszadási joggal kapcsolatban.

Egyes kritikák¹³ szerint a szabályozási keret nem kielégítő, mivel különböző szabályozási rezsimeket alkalmaz az írott és az audiovizuális sajtóra, az audiovizuális szektorban ráadásul bizonytalan annak is a szabályozása, hogy mi tartozik föderális és mi közösségi szintre. Az írott sajtóban sokak szerint túlzottan tágra van szabva a válaszadás kerete, és az előzetes egyeztetési eljárás valamint a válasz közzétételének visszautasítása vagy nem megfelelő közzététele szabályai pedig szintén hiányoznak. További kérdésként merül fel az új technológiák jelentette veszély kapcsán, hogy kiterjed –e vagy sem a szabályozás az internetre is. Ha igen, akkor feltétel –e itt is a periodikus megjelenés? A kritikák szerint a jelenlegi szabályozás az audiovizuális szolgáltatások határokön átívelő és az internet nemzetközi jellegével sem számol megfelelően, és nem rendezi megnyugtatóan a joghatóságot sem.

---

¹³ http://www.internet-observatory.be/internet_observatory/pdf/advice/advice_fr_005.pdf

3.1.3. A médiatörvény személyiségvédelmi rendelkezései, a médiahatóság kapcsolódó hatáskörei

A francia közösség médiarendelete a műsortartalomról szóló II. címének, 2. fejezetében szabályozza az emberi méltóság és a kiskorúak védelmét.

Az 1. fejezet szerint a tartalomra vonatkozó szabályokat az RTBF által szerkesztett valamennyi audiovizuális szolgáltatásra, továbbá minden egyéb, a francia közösség kompetenciájába tartozó audiovizuális szolgáltatást nyújtó szerkesztőre is alkalmazni kell.

Az RTBF és a rendelet hatálya alá tartozó többi műsorszolgáltató számára a rendelet tiltja olyan tartalmak műsorba szerkesztését, amelyek – törvénybe vagy az általános közérdekbe ütközve – sértik az emberi méltóság elismerését valamint diszkriminatív, gyűlöletkeltő vagy erőszakos kifejezéseket tartalmaznak különösen faji, etnikai, nemi, állampolgárságon, valláson vagy filozófiai nézeten, fogyatékoságon, koron, szexuális orientáción alapulva, vagy a második világháború alatti náci rezsim és a népirtás bármely más formájának tagadására, jelentőségének csökkentésére vagy igazolására irányulóan (9. cikk 1. pont)

A médiahatóság Véleményező Kollégiuma a francia közösség országgyűlésének vagy kormányának kérelmére, illetve kezdeményezésére véleményt alkot az Alkotmányban garantált alapvető jogok és szabadságok demokratikus jogainak tiszteletben tartásával kapcsolatban, különös tekintettel a diszkrimináció tilalmának elvére. (135. cikk 3. pont)

Mint minden más audiovizuális tartalomszolgáltatással kapcsolatos jogsértés megállapítására, úgy a fenti rendelkezések megértésének megállapítására és szankcionálására is a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma rendelkezik hatáskörrel. (136. cikk 12. pont)

3.2. Gyűlöletbeszéd

3.2.1. Kitekintés az általános büntetőjogi szabályozásra

A gyűlöletbeszéddel kapcsolatos általános büntetőjogi szabályozást egy korábbi fejezet tartalmazza.

3.2.2. A médiatörvény kapcsolódó rendelkezései, a médiahatóság kapcsolódó hatáskörei

A francia közösség médiarendelete az emberi méltóság védelméről szóló rendelkezéseken belül, speciálisan említi a gyűlöletbeszéd esetét. A gyűlöletbeszéddel kapcsolatos véleményalkotásra a Véleményező Kollégiumnak, a jogsértés megállapítására és szankcionálására az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumnak van hatásköre a fentiek alapján.

3.2.3. A kisebbségek hozzáféréseinek garanciái

A francia médiarendelet egyedül a *must carry* szabályoknál rendelkezik a közösségen belül kisebbségben élő, másik kisebbség tagjainak hozzáféréséről.

A kábeles műsorterjesztőket terhelő *must carry* kötelezettségek (82–84. cikk) szabályainál a lineáris televíziós szolgáltatások közül a flamand közösség két közszolgálati tartalom szolgáltatásához is továbbítási kötelezettséget kapcsol a terjesztők számára, amennyiben az ottani terjesztők kötelezően továbbítanak két francia közösségi szolgáltatást (ez egyben egy sajátos kisebbségvédelmi rendelkezésnek is megfelel). Ugyanígy a német nyelvterület közszolgálati tartalomszolgáltatása vagy szolgáltatásai szintén kötelezően továbbítandók a viszonyosság alapján.

A lineáris rádiós szolgáltatások esetében *must carry* jogot élvez két flamand közszolgálati rádiós szolgáltatás és egy német nyelvű közszolgálati rádiós szolgáltatás a viszonyosság alapján.

3.3. A gyermekvédelem szabályozásának sajátosságai

3.3.1. Van-e médium-független gyermekvédelmi szabályozás, vagy csak ágazati

A kiskorúak védelmével kapcsolatos rendelkezéseket a rendelet a tartalomszabályozásról szóló címben az emberi méltóság védelmével azonos fejezetben tartalmazza.

A rendelet szerint tilos az RTBF és a francia nyelvű közösség kompetenciájába tartozó audiovizuális szolgáltatásaiba szerkeszteni olyan tartalmat, amely alkalmas lehet arra, hogy a kiskorúak testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének ártson, különösen mert pornográf vagy indokolatlan erőszakot ábrázoló jeleneteket tartalmaz.

A pornográf és indokolatlanul erőszakos jeleneteket tartalmazó tartalom szabályozása eltér a lineáris és nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatásban.

A lineáris audiovizuális szolgáltatásban pornográf jeleneteket vagy indokolatlan erőszakot tartalmazó program sugározható, amennyiben meg lehet választani/határozni a tartalomszolgáltatás idejét, vagy feltételes hozzáférésű rendszer által biztosítani lehet, hogy normális körülmények között kiskorúak az adott tartalmat ne láthassák, ne hallhassák, illetve ha a programot a sugárzást megelőzően akusztikus jellel, vagy a sugárzás teljes tartama alatt jól azonosítható vizuális jellel ellátják.

Nem lineáris audiovizuális szolgáltatásban akkor sugározható ilyen tartalom, ha feltételes hozzáférésű rendszer által biztosítani lehet, hogy normális körülmények között kiskorúak az adott tartalmat ne láthassák, ne hallhassák, illetve ha a programot a sugárzást megelőzően akusztikus jellel, vagy a sugárzás teljes tartama alatt jól azonosítható vizuális jellel ellátják.

A részletszabályok meghatározását a kormány hatáskörébe utalja a rendelet. (9. cikk 2. pont)

3.3.2. Műsor-kategóriák, az egyes kategóriákhoz fűződő jogkövetkezmények

A pornográf és indokolatlanul erőszakos jeleneteket tartalmazó lineáris és nem lineáris tartalom kiskorúakat védő szabályozásán kívül a médiarendelet nem határoz meg korhatári kategóriákat.

3.3.3. Hatósági jogkörök, társszabályozási megoldások

A CSA Véleményező Kollégiuma a francia nyelvű közösség országgyűlésének vagy kormányának a kérésére vagy kezdeményezésére állást foglal a gyermekek és a felnőttek (!) védelmében az audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében. (135. cikk 4. pont)

Mint minden más audiovizuális tartalomszolgáltatással kapcsolatos jogsértés megállapítására, úgy a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendelkezések megértésének megállapítására és szankcionálására is a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma rendelkezik hatáskörrel. (136. cikk 12. pont)

A kiskorúak védelmével kapcsolatban részletszabályok meghatározását a kormány hatáskörébe utalja a rendelet. (9. cikk 2. pont)

3.4. Műsorkvóták

3.4.1. Az európai és nemzeti műsorkvótákra vonatkozó szabályozás sajátosságai

A francia nyelvterület médiarendelethez eltérő kvótaszabályokat tartalmaz a lineáris és a nem lineáris televíziós, valamint a rádiós műsorszolgáltatásra.

A *lineáris televíziós tartalomszolgáltatásban* a zenés műsor legalább 4,5%-át olyan művekből kell szerkeszteni, amelynek a szerzője, előadó-művésze, vagy a gyártója a francia nyelvterületű közösségben vagy Brüsszel kétnyelvű közösségében rendelkezik lakóhellyel, székhellyel, telephellyel.

A műsoridő legalább 20%-át – hír- és sportműsorok, sportközvetítések, reklámok, önreklámok és a televíziós vásárlás műsoridejét nem számítva – eredetileg francia nyelven készült műveknek kell kitenniük, amelyek nem lehetnek hír- és sportműsorok, sportközvetítések, reklámok, önreklámok és televíziós vásárlás.

A zenei műsorszámokat kivéve a műsor több mint a felét francia nyelven kell sugározni. (43. cikk)

Az RTBF-nek és a audiovizuális szolgáltatások szerkesztőinek a lineáris televíziós műsoridő több mint a felét - hír- és sportműsorok, sportközvetítések, reklámok, önreklámok és a televíziós vásárlás műsoridejét nem számítva – európai művekből kell szerkeszteniük, amelybe beleértendők a francia nyelvű közösségi illetőségű művek is.

Az RTBF-nek és a audiovizuális szolgáltatások szerkesztőinek a lineáris televíziós műsoridő legalább 10%-át – hír- és sportműsorok, sportközvetítések, reklámok, önreklámok

és a televíziós vásárlás műsoridejét nem számítva – független európai művekből kell szerkeszteniük, amelybe beleértendők a francia nyelvű közösségi illetőségű művek is.

Ezek az alkotások öt évesnél nem lehetnek régebbiek.

Az európai és a független európai kvóta szabályokat nem kell alkalmazni azokra a helyi lineáris televíziós szolgáltatásokra, amelyek nem képezik egy nemzeti hálózat részét, és azokra sem, amelyek kizárólag és alapvetően (a műsoridő legalább 80%-ában) nem európai műsorok sugárzására jöttek létre.

Szintén nem kell alkalmazni a kvótakövetelményeket azokra a szolgáltatókra sem, akik kizárólag és alapvetően (a műsoridő legalább 80%-ában) nem uniós hivatalos nyelven, nem uniós tagállam számára sugároznak műsort.

A titkosított és ellenszolgáltatás fejében nyújtott lineáris televíziós szolgáltatás is műsorszolgáltatásnak számít, melynek időtartama – az önreklámot kivéve – nem haladhatja meg a napi három órát. (43–46. cikk)

A nem lineáris televíziós tartalomszolgáltatásban az RTBF-nek és a szolgáltatás-szerkesztőknek a nem lineáris televíziós szolgáltatásukban az európai tartalmak szolgáltatására – ezen belül a francia közösségi eredetű tartalmak szolgáltatására is – különös gondot kell fordítaniuk, és a műsorkatalóguson (EPG-n) belül is közzé kell tenni ezek tartalmak listáját. (46. cikk)

A földfelszíni rádiós műsorszolgáltatókkal szemben támasztott tartalmi előírások a következők:

- a vételkörzet társadalmi-kulturális életének bemutatása, kulturális reklámok ingyenes közzététele;
- legalább 70%-os saját tartalom sugárzása, hacsak az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium ettől eltérést nem enged a szolgáltatások sokféleségének biztosítása érdekében;
- az előzetesen bejelentett zenés tartalomszolgáltatás kivételével francia nyelven kell sugározni, hacsak az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium ettől eltérést nem enged a szolgáltatások sokféleségének és a nyelvi sokszínűség biztosítása érdekében;
- éves szinte legalább 30%-os francia zene arányt kell biztosítani, illetve legalább 4,5%-ban francia vagy a brüsszeli kétnyelvű területen kell lakóhellyel, székhellyel vagy telephellyel rendelkeznie a mű alkotójának, előadójának vagy producerének (hacsak az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium ettől eltérést nem enged a szolgáltatások sokféleségének és a nyelvi sokszínűség biztosítása érdekében). (53. cikk)

3.5. Közzolgálati kötelezettségek

3.5.1. Van-e a kereskedelmi műsorszolgáltatásokat terhelő közzolgálati kötelezettség

A francia nyelvterület médiarendelétének tartalommal kapcsolatos előírásai a rendelet 8. cikke szerint az RTBF-re és a többi audiovizuális szolgáltatás szerkesztőjére egyaránt érvényesek.

A kereskedelmi műsorszolgáltatókra kifejezetten nem terhel közzolgálati kötelezettségeket a francia nyelvű közösség médiarendelete.

3.5.2. A közzolgálati kötelezettségek előírásának módja (törvény, önszabályozás), a kötelezettségek tartalma, számonkérhetősége

A közzolgálati kötelezettségeket az RTBF létrehozásáról szóló 1977-es rendelet¹⁴ szabályozza, a francia nyelvű közösség médiarendelete erre vonatkozóan nem tartalmaz előírásokat.

---

¹⁴ <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-3xKr0n5MdMJ:www2.cfwb.be/av/Doctel/D%C3%A9cret%2520portant%2520statut%2520RTBF%252014.07.97-version%2520coordonn%C3%A9e.rtf+le+decret+portant+statut+de+la+Radio+Television+de+la+communaut%C3%A9&cd=3&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>

4. A kereskedelmi műsorszolgáltatók piacra lépése

4.1. Az engedélyezési eljárások rendszerezése (műsorszolgáltatás-típusok szerint, pályáztatás vagy nyilvántartásba vétel, a digitális műsor- és egyéb tartalomszolgáltatások piacra lépése)

A műsorterjesztőkre vonatkozó általános szabályok (76–81. cikk)

A műsorterjesztőkre vonatkozó általános szabályok nem vonatkoznak az RTBF-re, a helyi televíziókra és a földfelszíni analóg sugárzású rádiókra, mert ezek saját maguk végzik műsoruk terjesztését.

A műsorterjesztőknek tevékenységük megkezdése előtt bejelentési kötelezettségük van a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma felé.

A bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a jogi személy azonosítására szolgáló adatokat;
- a terjesztő programkínálatát és üzleti modelljét.

Amennyiben a bejelentés tartalma módosul, azt is be kell jelenteni az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium felé.

A bejelentés iktatásától számított 8 napon belül az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a bejelentésről – valamint a későbbiekben annak esetleges módosulásairól – tájékoztatja az audiovizuális szektorért felelős minisztert és a miniszterelnök általános titkárságát.

A terjesztőnek garantálni kell, hogy azonos szolgáltatásért minden fogyasztótól azonos díjat szed.

Amennyiben egy terjesztő hálózatüzemeltető is egyben, akkor elkülönített könyvelést kell vezetnie.

A francia nyelvű közösség médiarendelete alapján a *műsorterjesztői hálózat üzemeltetése* nyilvántartásba vételhez kötött, a tevékenység megkezdése előtt CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumának kell bejelenteni a műsorterjesztői hálózat-üzemeltetési szándékot.

A kereskedelmi műsorszolgáltatók piacra lépését az elektronikus kommunikációs hálózatok infrastruktúra szabályozásáról szóló VI. cím tartalmazza.

Az elektronikus hálózatokon belül a rendelet különbséget tesz a frekvenciát használó és az egyéb hálózatok között.

A frekvenciás műsorterjesztő hálózatokon belül a terjesztés módja (földfelszíni, műholdas, analóg, digitális és a rádiós vagy televíziós műsorterjesztés) között is különbséget tesz, így a következő rendszerezés alatt találhatóak meg a piacra lépés szabályai:

- frekvenciát használó elektronikus kommunikációs hálózatok:
  - rádiófrekvencia kijelölése földfelszíni terjesztésre:
    - ◆ közös szabályok;
    - ◆ analóg kereskedelmi rádiók;
    - ◆ digitális kereskedelmi rádiók;

- ◆ digitális kereskedelmi televíziók;
- ◆ analóg kereskedelmi televíziók;
  - rádiófrekvencia kijelölése műholdas terjesztésre;
- egyéb elektronikus kommunikációs hálózatok.

Az analóg terjesztésre fenntartott frekvenciákon kívül a kormány – a föderális normákkal összhangban – meghatározza az egyes kategóriájú audiovizuális szolgáltatásokra kijelölt frekvenciák listáját.

A frekvenciahasználatot a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma engedélyezi a kormány listája alapján.

Az engedély általában 9 évre szól, de kivételesen egyes jogi személyeknek ideiglenes engedély is adható, legfeljebb 9 hónapra.

A frekvenciahasználat műszaki feltételeinek módosítását szintén a CSA-nál kell kérni, az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium engedélyezi, miután a kormány a technikai kompatibilitást igazolta.

Valamennyi kérelemért 125 eurós, évente az infláció mértékével indexált kalkulációs díjat kell fizetni, ezt a díjat a kormány módosíthatja.

4.2. Alkalmassági feltételek (ki szerezhethet/nem szerezhethet engedélyt, milyen gazdasági, műszaki, szakmai feltételeknek kell megfelelni)

4.2.1. Frekvenciás

A francia nyelvű közösségi belga médiarendelet nem támaszt különösebb követelményeket a műsorszolgáltatókkal, műsorterjesztőkkel kapcsolatban. Alapvető feltétel a jogi személyiség, ezenkívül a *pályázati ajánlatok kötelező tartalmából* olvashatóak még ki a pályázókkal szemben támasztott feltételek.

4.2.1.1. Földfelszíni

Analóg kereskedelmi rádió

Hálózatban működő rádiók és független rádiók:

- a rádiós szolgáltató neve;
- a társaság székhelye és tevékenységi helye;
- a szolgáltató státusa;
- a szerkesztői felelősséget viselő személy adatai
- a rádiós szolgáltatás leírása, a hírszerzés rendszere, újságírók foglalkoztatásának igazolása;
- üzleti és pénzügyi terv 3 évre;
- a potenciális felhasználók megjelölése.

A pályázóknak ezen kívül be kell mutatniuk, miként kívánnak megfelelni a műsorszolgáltatási szerződés feltételeinek.

Az analóg rádiózás speciális formájaként említi a rendelet az iskolarádiót, ahol a következő speciális feltételeknek is meg kell felelni:

- adóberendezés teljesítménye legfeljebb 30 watt lehet;
- az antenna magassága nem haladhatja meg a 15 métert, kivéve, ha a kormány megengedi az ettől való eltérést;
- a napi műsoridő legfeljebb 8 óra lehet;
- a környező rádiók vételi minőségét nem ronthatja.

Digitális kereskedelmi rádió

A digitális földfelszíni kereskedelmi rádiók engedélyezését is a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma látja el.

A pályázati felhívás tartalmazza a rádiós műsorterjesztésre fenntartott rádiófrekvenciákat, és azok műszaki paramétereit. A lista meghatározza a föderális, a közösségi és a regionális hálózatokra fenntartott frekvenciákat.

A pályázati ajánlatnak a következőket kell tartalmaznia:

- a pályázó társasági formáját;
- ha nincs még rádiós műsorszolgáltatási jogosultsága, akkor az analóg rádiózásnál felsorolt adatokat;
- ha már van egy vagy több rádiós műsorszolgáltatási jogosultsága, akkor a szolgáltató és az érintett műsorszolgáltatás megjelölését;
- ha még nincs jogosultsága, akkor egy három évre szóló üzleti és pénzügyi tervet;
- az üzleti modellt, adott esetben a feltételes hozzáférés feltételeit;
- a vételkörzetet;
- a numerikus hálózat megjelölését, amelyekre pályázik.

Digitális kereskedelmi televízió

A digitális földfelszíni kereskedelmi televíziók engedélyezését szintén a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma látja el.

A törvény a digitális televíziós szolgáltatásoknak vételi módjuk szerint két fajtáját különbözteti meg:

- fix és
- mobil vételű digitális televíziós szolgáltatások.

A pályázati felhívás tartalmazza a televíziós műsorterjesztésre fenntartott rádiófrekvenciákat, és azok műszaki paramétereit. A lista meghatározza a föderális, a közösségi és a regionális hálózatokra fenntartott frekvenciákat.

A pályázati ajánlatnak a következőket kell tartalmaznia:

- a pályázó társasági formáját;
- ha nincs még televíziós műsorszolgáltatási jogosultsága, akkor az analóg rádiózásnál felsorolt adatokat;
- ha már van egy vagy több műsorszolgáltatási jogosultsága, akkor a szolgáltató és az érintett műsorszolgáltatás megjelölését;
- ha még nincs jogosultsága, akkor egy három évre szóló üzleti és pénzügyi tervet;
- ha az EU-ban kiadott analóg műsorszolgáltatási engedélye van, akkor a műsorszolgáltató megnevezését és az engedély egy másolati példányát;
- az üzleti modellt, adott esetben a feltételes hozzáférés feltételeit;
- a vételkörzetet;
- a numerikus hálózat megjelölését, amelyikre pályázik.

Analóg kereskedelmi televízió

Aki még analóg kereskedelmi televíziós szolgáltatást kíván indítani, annak ezt kérelmezni kell a CSA-tól. Tehát analóg terjesztésű televíziós szolgáltatásra már nem írnak ki a rendelt alapján pályázati felhívást.

A kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

- ha nincs még televíziós műsorszolgáltatási jogosultsága, akkor az analóg rádiózásnál felsorolt adatokat;
- ha már van egy vagy több műsorszolgáltatási jogosultsága, akkor a szolgáltató és az érintett műsorszolgáltatás megjelölését;
- ha még nincs jogosultsága, akkor egy három évre szóló üzleti és pénzügyi tervet;
- a vételkörzet megjelölését, az antenna magasságát;
- a kérelmezett rádiófrekvenciák megjelölését (tehát ez kvázi talált frekvenciaként működik).

A szolgáltató kérheti a kormánytól, hogy jelölje meg az analóg televíziós műsorterjesztésre rendelkezésre álló frekvenciákat.

4.2.1.2. Műholdas

A műholdas műsorterjesztésre is a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési ad engedélyt, amelyhez a kérelmező jogi személyiségén kívül szintén nem támaszt különösebb elvárást a rendelet.

A műholdas terjesztésre rendelkezésre álló frekvencia használati jogosultságát tehát kérelmeznie kell, a következő tartalommal:

- a kérelmező jogi személy adatai és címe;
- üzleti és pénzügyi terv legalább 3 évre;
- a műholdas kapcsolat helye;
- a kért rádiófrekvencia.

4.2.2. Egyéb

A frekvenciát nem igénylő, egyéb kereskedelmi kommunikációs hálózaton történő műsorterjesztés engedélyhez nem, csak bejelentéshez kötött.

A bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a jogi személy alapvető adatai és a címe;
- a hálózat vagy a hálózatok megjelölése;
- a tevékenység megkezdésének az ideje.

4.3. Az engedélyezési eljárások főbb szabályai, különös tekintettel a pályázók közötti választás szempontjaira

Az elektronikus kommunikációs hálózatot üzemeltetni kívánó jogi személynek az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium részére kell bejelentést tennie a hálózat-üzemeltetési szándékról.

Amennyiben a bejelentés tartalmában változás következik be, azt is be kell jelenteni az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium felé. A bejelentés formanyomtatványát a kormány készíti el.

Az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium számára egy hónap áll nyitva, hogy a bejelentést tudomásul vegye/elismerje. A bejelentés elfogadásától számított 8 napon belül a bejelentésről és az elismerésről másolatot küld meg az audiovizuális szektorért felelős miniszternek, valamint a miniszterelnök általános titkárságának. A módosításokat szintén meg kell küldeni.

A rendelet részletes szabályokat tartalmaz a közterületen való hálózatépítéssel, a kisajátítással és a költségek viselésével kapcsolatban.

4.3.1. Frekvenciát használó elektronikus kommunikációs hálózatok

4.3.1.1. Rádiófrekvencia kijelölése földfelszíni terjesztésre

Közös szabályok

A rádiófrekvencia használati jogot 9 évre ad az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium, de a kormány ideiglenes engedély kiadásáról is dönthet. Amennyiben módosulás következik be a vételkörzetben, a rádiófrekvencia megváltozik, az antenna berendezés teljesítménye nő, vagy az antenna magasabb lesz, azt szintén be kell jelenteni a CSA-nak.

A CSA kisebb teljesítményű adóberendezést vagy alacsonyabb antennát is előírhat:

- az interferencia hatékony kiküszöbölése;
- és a különböző szolgáltatások közötti zavar elkerülése érdekében.

Az engedély műszaki tartalmában történő módosulásokat kiegészítő záradékba kell foglalni.

Analóg kereskedelmi rádiók

Miután a kormány meghatározta az analóg rádiózás céljára használható frekvenciák számát, struktúráját és szolgáltatási területét/vételkörzetét, a kormány egy felhívást tesz közzé a hivatalos közlönyben, a *Moniteur Belge*-ben.

A beérkezett pályázati ajánlatok között az EEK választja ki, hogy kinek ad engedélyt. AZ EEK a rádiózás céljára használható analóg frekvenciák listájáról eldöntheti, hogy melyik frekvenciát adja független, és melyiket hálózatba kapcsolódott rádióknak. A kormány egyes frekvenciákat kijelölhet iskolarádiók számára.

Digitális kereskedelmi rádiók

Miután a kormány meghatározta az analóg rádiózás céljára használható frekvenciák számát, struktúráját és szolgáltatási területét/vételkörzetét, a kormány egy felhívást tesz közzé a hivatalos közlönyben, a *Moniteur Belge*-ben.

A felhívás tartalmazza, hogy melyik frekvencián működtethető a műsorszolgáltatás hálózatban, illetve hogy melyik vételkörzete terjed ki az egész belga föderációra, melyik a francia közösségre és melyik regionális vagy helyi vételkörzetű.

A felhívás tartalmazza a szolgáltatás megkezdésének idejét, valamint azt is megjelöli, hogy a numerikus hálózat kapacitása részben vagy egészben áll rendelkezésre.

A pályázati ajánlatokat a CSA elnökének címezve kell benyújtani. A pályázat beadására nyitva álló idő leteltét követő egy hónapon belül a CSA elnöke a pályázókról értesíti az audiovizuális szektorért felelős minisztert, illetve a miniszterelnök általános titkárságát. Az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a benyújtásra nyitva álló határidő leteltét követő 3 hónapon belül dönt a frekvenciák odaítéléséről.

Az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a benyújtott pályázatokat egymással összevetve a következők szempontok alapján hozza meg a döntését:

- a pluralizmus érvényesülésének szükségessége;
- a francia közösség területén a rádiózásban a tartalmi és kulturális sokféleség megjelenése;
- a digitális hálózatban a műszaki és a kereskedelmi együttműködések is a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi.

A rádiófrekvencia használatát megszakítás nélkül kell gyakorolni. Amennyiben valamely szolgáltató idő előtt vagy ideiglenesen felhagy a frekvencia használatával, úgy a kormány egy újabb pályázati felhívást tesz közzé az adott frekvencia vonatkozásában. A szolgáltatás megkezdésének idejét az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium határozza meg, a szolgáltatás hatékony megkezdését a nyertes köteles biztosítani.

A nyertesnek az engedély kiadásától számítva két hónapja van, hogy az átvitelhez szükséges technikai szolgáltatót megnevezzen, amennyiben nem teszi, az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium pályázatot hirdet a szolgáltatás ellátására.

Digitális kereskedelmi televíziók

Az engedélyezési eljárás a digitális rádiós szolgáltatási jogosultság engedélyezésével megegyezik.

Az odaítélés szempontjai:

- a pluralizmus szükségességének elismerése a francia közösségi televíziózásban;
- a Mozgóképfelvételek és Audiovizuális Centrum működéséhez való hozzájárulás;
- a kormány által meghatározott koprodukciós alkotásokhoz való hozzájárulás;
- a digitális hálózatban a műszaki és a kereskedelmi együttműködéseknek a lehető legnagyobb mértékben való figyelembevétele;
- a pénzügyi és gazdasági életképesség vizsgálatakor az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium előnyben részesíti azokat a pályázókat, amelyek üzleti modelljükben nem kalkulálnak a fogyasztóktól beszedett díjakkal.

Analóg kereskedelmi televíziók

Az analóg rádiófrekvenciák használatára a CSA már nem ír ki pályázatot, de a használni kívánt frekvencia megjelölésével kérelemmel lehet fordulni a CSA felé. A kérelmező a kormánytól kérheti, hogy a televíziózásra rendelkezésre álló analóg frekvenciákat jelölje meg. A kérelem benyújtásától számított egy hónapon belül a CSA dönt a kérelem befogadásáról és erről értesíti a kormányt. Ha a frekvenciák koordinációja szükséges, akkor ennek határidejéről is tájékoztatják a kérelmezőt.

Ha a kérelemben megjelölt frekvencia(k) televíziózásra kompatibilis(ek) és rendelkezésre áll(nak), a kormány elkészíti az analóg televíziózásra rendelkezésre álló frekvenciák listáját, amely tartalmazza a földrajzi koordinációra, az antenna magasságára és az adóberendezés maximális teljesítményére vonatkozó adatokat is.

Az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a frekvencia-lista elkészítésétől számított egy hónapon belül dönt a frekvencia kijelöléséről. A CSA a kormány által készített listától nem térhet el a frekvencia kijelölésénél. A CSA a frekvencia-használati engedélyek másolatát megküldi az audiovizuális szektorért felelős miniszternek és a miniszterelnök általános titkárságának is.

4.3.1.2. Rádiófrekvencia kijelölése műholdas terjesztésre

A műholdas szolgáltatási engedélyt is kérelmezni kell a CSA-tól, a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül a CSA elnöke tájékoztatja a kormányt a kérelemről.

Ha a kérelmezett frekvenciák rendelkezésre állnak, a kormány listát készít. A lista elkészítésétől számított egy hónapon belül az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium kijelöli a frekvenciát. A CSA a listában foglaltaktól itt sem térhet el, és itt is tájékoztatási kötelezettsége van az engedély kibocsátásáról az illetékes minisztérium és a miniszterelnök általános titkársága felé.

4.3.2. Egyéb elektronikus kommunikációs hálózatok

A frekvenciát nem igénylő egyéb elektronikus (pl. kábel) hálózatok működtetéséhez szükséges bejelentést a tevékenység megkezdésétől számított egy hónapon belül kell megtenni. A bejelentés tartalmában bekövetkezett módosulások is bejelentés kötelesek. A bejelentés formanyomtatványát a kormány készíti el. Az EEK egy hónapon belül dönt a bejelentés elfogadásáról, majd a döntést követően 8 napon belül megküldi az illetékes miniszternek és a miniszterelnök általános titkárságának, akiket a módosulásokról ugyancsak tájékoztatni kell majd a későbbiekben.

4.4. Az engedély jogi formája (hatósági aktus, koncesszió, egyéb szerződés), tartalma (az engedélyező hatóság mozgástere az engedély tartalmának meghatározásában), időtartama, megújíthatósága

Az engedély a francia közösségi rendelet szerint hatósági aktus: megadásáról a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma mint médiahatóság dönt a rendelkezésre álló frekvenciák kormány által elkészített listája alapján – az abban foglalt műszaki paraméterektől nem térhet el.

A frekvencia használatának engedélyezése 9 évre szól, kivételesen azonban a kormány ideiglenes frekvenciahasználati engedélyt is adhat, legfeljebb 9 hónapra. A francia közösség által használatra átengedett frekvenciák ellenszolgáltatásaként minden szolgáltatónak éves díjat kell fizetni, amelyet a kormány határoz meg rendeletben.

A kérelmekért pedig kalkulációs díjat, amelynek minimális összege 125 euró, és a kormány rendelkezhet a módosításáról.

A megújíthatóságról a rendelet nem szól.

5. Külső és belső pluralizmus a kereskedelmi műsorszolgáltatásban

5.1. A kiegyensúlyozott, pártatlan stb. tájékoztatás követelménye (7. cikk)

A kötelezettek köre

A kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettek körét a francia közösségi rendelet az audiovizuális szektor jelentős piaci helyzetű szolgáltatás-szerkesztő vagy szolgáltatás-terjesztő vagy mindkét tevékenységet ellátó szolgáltatókkal szemben írja elő, ahol a szerkesztői felelősséget közvetlenül vagy közvetve közös személy viseli.

A kötelezettség tartalma

A kötelezettség tartalmát úgy fogalmazza meg a rendelet, hogy a jelentős helyzetű szolgáltatók nem sérthetik meg a közönségnek az audiovizuális médiaszolgáltatások plurális kínálatához való jogát.

A rendelet definiálja a plurális kínálat és a jelentős helyzet fogalmát is. Plurális kínálaton a rendelet szerint olyan, a független s autonóm médiumok pluralitásán keresztül megvalósuló olyan tartalmi kínálatot kell érteni, amely a vélemények és nézetek sokféleségére a lehető legszélesebb körben reflektál.

A kötelezettség számonkérése (eljáró szerv, eljárás kezdeményezésére jogosult személy)

Ha az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium jelentős piaci helyzetet állapít meg, akkor eljárást indít annak a megállapítására, hogy a szerkesztett vagy terjesztett audiovizuális médiaszolgáltatásban érvényesül-e a pluralizmus.

5.2. További hozzáférési kötelezettségek (pl. egyházak, pártok, régiók stb. megjelenési lehetőségei, kormány-közlemények közzététele)

A műsorszolgáltatók és az RTBF a francia közösség kormányának, a vallon régióknak a Brüsszel fővár régiójának, a föderális kormány, illetve az Európai Bizottság kérésére köteles közzétenni valamennyi közérdekű sürgős közleményt légi katasztrófa, nukleáris kockázat, földrengés, súlyos légszennyezés vagy ehhez hasonló esetekben. (5. cikk)

5.3. A médiakoncentráció korlátozása

Az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a médiakoncentráció korlátozását a jelentős piaci helyzetre alapozza, amelyet az alábbiak szerint állapít meg:

1. ha egy természetes vagy jogi személy, akinek egy televíziós szolgáltatás-szerkesztőben több mint 24%-os tulajdonosi részesedése van, közvetve vagy közvetlenül egy másik francia közösségbeli televíziós szolgáltatás-szerkesztőben is 24%-ot meghaladó tulajdonosi részesedéssel rendelkezik (horizontális koncentráció)

2. ha egy természetes vagy jogi személy, akinek egy rádiós szolgáltatás-szerkesztőben több mint 24%-os tulajdonosi részesedése van, közvetve vagy közvetlenül egy másik francia közösségbeli rádiós szolgáltatás-szerkesztőben is 24%-ot meghaladó tulajdonosi részesedéssel rendelkezik (horizontális koncentráció)
3. ha több olyan televíziós szolgáltatás-szerkesztő nézettsége eléri a francia televíziós szolgáltatás-szerkesztők össznézettségének 20%-át, amely közvetve vagy közvetlenül, többségi vagy kisebbségi tulajdonosként ugyanannak a természetes vagy jogi személynek a kezében van (horizontális koncentráció véleménybefolyásoló lépcsőhöz igazítva)
4. ha több olyan rádiós szolgáltatás-szerkesztő nézettsége eléri a francia televíziós szolgáltatás-szerkesztők össznézettségének 20%-át, amely közvetve vagy közvetlenül, többségi vagy kisebbségi tulajdonosként ugyanannak a természetes vagy jogi személynek a kezében van (horizontális koncentráció véleménybefolyásoló lépcsőhöz igazítva).

Ha az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a vizsgálata során a plurális tartalomkínálathoz való jog megsértését állapítja meg, akkor jelzi a kifogását az érintett jogi személynek és egy egyeztetést kezdeményez vele a plurális médiakínálat figyelembevételével kapcsolatban szükséges intézkedésekről.

Amennyiben az egyeztetés 6 hónapon belül nem vezet eredményre, az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium szankciót alkalmazhat vele szemben a 159. cikk alapján.

A fenti eljárás során az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium a versenyhatósággal (le Service vagy le conseil de la Concurrence) is konzultálhat.

Diagonális és vertikális koncentráció korlátozására vonatkozó különrendelkezéseket a médiarendelet nem tartalmaz.

6. A kereskedelmi műsorszolgáltatás finanszírozása

6.1. A műsorszolgáltatókra kirótt sajátos közterhek („műsorszolgáltatási díj”), mértékük, meghatározásuk módja, felhasználásuk

A rádiófrekvenciák használata átengedésének és az ezzel kapcsolatos szolgáltatások ellenszolgáltatásaként a szolgáltatóknak díjat kell fizetniük, a hálózatüzemeltetők éves díját a kormány állapítja meg. (100. cikk 2. §)

A francia közösség területén vagy a brüsszeli régióban hálózatban működő analóg rádiós műsorszolgáltatók által fizetendő díj mértékét a rendelet 2003-as árszinten 50 ezer euróban állapítja meg, amelyet az infláció mértékével évente kell indexálni.

A többi hálózatban működő rádiós műsorszolgáltató díját a kormány állapítja meg az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégium javaslatának figyelembe vételével, a hálózat felépítését és a vételkörzetet is számításba véve.

A független rádiók műsorszolgáltatási díja 2003-as árszinten 1250 euró volt, amelyet évente kell növelni az infláció mértékével. Ha azonban az éves nettó árbevétel nem éri el az 50 ezer eurót, akkor csak 600 eurót kell fizetniük. A kulturális és oktatási célú kisközösségi rádióknak, valamint az iskolarádióknak nem kell díjat fizetni. (109. cikk)

A digitális rádiók, illetve a televíziók számára a rendelet nem állapít meg műsorszolgáltatási díjat.

6.2. A reklámszabályozás sajátosságai

6.2.1. A reklámszabályozás rendszere (az általános reklámtörvény és a médiatörvény viszonya)

A belga francia közösségi médiarendelet nem tartalmaz utalást az általános reklámtörvényre. A rádiós és audiovizuális kereskedelmi kommunikációra tehát (elsősorban) a médiarendelet szabályait kell alkalmazni.

6.2.2. Sajátos – a közösségi jogtól eltérő – reklámtartalom- és reklámidő-szabályozás

A lineáris és nem lineáris szolgáltatások közös kereskedelmi kommunikációs szabályai között a rendelet megállapítja, hogy a kereskedelmi kommunikáció nem lehet ellentétes a törvénnyel, rendeletekkel, illetve a CSA Véleményező Kollégiumának a kormány által elfogadott szabályozóival.

A kereskedelmi kommunikációval szemben megfogalmazott általános tilalmak – csak úgy, mint a kereskedelmi kommunikáció definíciója – az AVMS irányelvet követik. Így a kereskedelmi kommunikáció

- nem sértheti az emberi méltóságot;
- nem lehet diszkriminatív;
- nem sérthet vallási, világnézeti vagy politikai meggyőződést;

- nem lehet ártalmas az egészségre vagy a biztonságra;
- nem lehet súlyosan ártalmas a környezetre;
- nem sérthet szerzői és szomszédos valamint iparjogvédelmi jogokat;
- nem utalhat/hivatkozhat jogellenesen személyre vagy intézményre;
- nem lehet tárgy politikai párt, munkáltatói vagy munkavállalói érdekképviselői szerv.

A kereskedelmi kommunikációban főszabály szerint csak olyan egy árut vagy szolgáltatást lehet megjeleníteni, amelyet a kormány határozatában engedélyez, és amely nem ellentétes a törvénnyel és uniós irányelvvel.

Az általános szabályok között kiskorúakra vonatkozó rendelkezések is szerepelnek, az irányelvnek megfelelően:

- a reklámok – kihasználva a kiskorúak tapasztalatlanságát és hiszékenységét – nem hívhatják fel a kiskorúakat áruk megvételére, szolgáltatások igénybevételére;
- nem hívhatják fel a kiskorúakat közvetlenül szüleik vagy egy harmadik személy meggyőzésére az áru megvásárlásával vagy a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatban;
- nem rombolhatják a kiskorúak szülőikbe, nevelőikbe és más személyekbe vetett bizalmát;
- nem mutathatják a kiskorúkat indokolatlanul veszélyes helyzetben.

A rendelet a kereskedelmi kommunikáció azonosíthatóságával kapcsolatban is tartalmaz a közösségi szabályozásnak megfelelő rendelkezéseket:

A kereskedelmi kommunikációnak könnyen felismerhetőnek kell lenni, optikai – kivéve a támogatást, a virtuális reklámot és a termékelhelyezést – és akusztikus jelekkel világosan el kell különíteni a többi műsorszámától vagy műsorszegmenstől.

A kereskedelmi kommunikációban tilos tudatosan nem észlelhető technikákat alkalmazni.

Sajátos szabályozást tartalmaz a rendelet a harsány reklámokkal kapcsolatban: hangerőt és a képet nem lehet szándékosan úgy megváltoztatni, hogy az a többi tartalomtól eltérjen.

A kereskedelmi kommunikációban – a támogatást és az önreklámot kivéve – tilos közvetve vagy közvetlenül úgy utalni valamely műsorszámra vagy műsorszegmensre, amely a kereskedelmi kommunikáció azonosíthatóságát sértené.

A burkolt reklám tilos.

A támogatást, a termékelhelyezést és az önreklámot kivéve a szolgáltatás-szerkesztők nem korlátozhatják a kereskedelmi kommunikációt egyetlen kereskedelmi vagy pénzügyi csoport árujának vagy szolgáltatásának népszerűsítésére, nem biztosíthatnak kizárólagos jogot egyetlen áru vagy szolgáltatás népszerűsítésére sem.

Szintén sajátos szabályozási megoldásnak tekinthető, hogy azoknak a szolgáltatás-szerkesztőknek, akik gyógyszerek vagy gyógyászati eljárások, illetve alkoholtartalmú italok népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációt tesznek közzé, a kormány számára - a szolgáltatás-szerkesztőkkel történő megállapodás alapján – ingyenesen rendelkezésre kell bocsátaniuk műsoridőt egészségnevelő kampányok bemutatására.

Televíziós játékban nyereményként felajánlott áruk vagy szolgáltatások megvásárlása melletti érvek, illetve azok értékének kiemelése nem hangozhat el. (10–17. cikk)

A lineáris és nem lineáris televíziózásra vonatkozó speciális szabályok (18–19. cikk)

A reklám, a televíziós vásárlás és az önreklám műsorszámok belül is elhelyezhető, amennyiben nem sérti a műsorszám értékét és integritását valamint a szerzői és szomszédos jogokat, figyelembe véve a műsorszám természetes szüneteit.

A fikciós mozgóképes és televíziós művek – kivéve a sorozatokat és a teleregényeket, az aktuális műsorszámokat, a dokumentumfilmeket, a vallásos és nem vallásos morális témájú műsorszámokat – megszakíthatóak reklámmal, a televíziós vásárlással és az önreklámmal úgy, hogy két reklámblokk között 30 percnél legalább el kell telnie.

Az RTBF és a helyi televíziók műsorszolgáltatásában reklámmal és önreklámmal sem fikciós mozgóképes alkotás, sem műsorszegmens, sem olyan alkotás nem szakítható meg, amelynek az alkotó az integritását meg kívánja őrizni.

Televíziós játék, gyermekeknek szánt műsorszám, vallásos vagy laikus szertartás közvetítése nem szakítható meg reklámmal.

A belgiumi francia közösség médiarendelete bár nem mondja ki, hogy a reklámokat alapvetően blokkokban kell közzétenni, ez következik abból, hogy az elkülönült szpotok közzétételét az AVMS irányelvnek megfelelően csak kivételesen engedélyezi, kivéve az önreklámokat és a sportközvetítéseket.

A televíziós vásárlásokat azonban még kivételesen sem lehet elkülönítve közzétenni.

A lineáris televíziós szolgáltatásoknál a reklámok és egy adott időn belül sugárzott televíziós vásárlás szpotok óránkénti mennyiségét a kormány határozza meg. A rendelet azonban a maximumot a teljes műsoridő 20%-ában megállapítja.

A nem lineáris televíziós szolgáltatásoknál a reklámok és egy adott időn belül sugárzott televíziós vásárlás szpotok mennyiségét a kormány határozza meg. A rendelet azonban a maximumot a teljes műsoridő 20%-ában megállapítja.

Ezek a korlátok nem vonatkoznak a virtuális reklámra és a termékelhelyezésre.

A lineáris és nem lineáris rádiós műsorszolgáltatások kereskedelmi kommunikációjára vonatkozó speciális szabályok

A lineáris rádiós szolgáltatásoknál a reklámok és egy adott időn belül sugárzott televíziós vásárlás szpotok óránkénti mennyiségét a kormány határozza meg. A rendelet azonban a maximumot a teljes műsoridő 20%-ában megállapítja.

A nem lineáris rádiós szolgáltatásoknál a reklámok és a és egy adott időn belül sugárzott televíziós vásárlás szpotok mennyiségét a kormány határozza meg. A rendelet azonban a maximumot a teljes műsoridő 20%-ában megállapítja.

Lírai vagy drámai műveket – kivéve azok természetes szüneteit – nem lehet megszakítani reklámmal, televíziós vásárlással és önreklámmal.

Rádiós játékokat, gyermekeknek szánt műsorokat, vallásos vagy laikus szertartásokat pedig egyáltalán nem lehet megszakítani reklámmal, televíziós vásárlással és önreklámmal.

Televíziós vásárlás a lineáris és a nem lineáris szolgáltatásokban (31–32. cikk)

A rendelet a szolgáltatók számára – az RTBF és a helyi televíziók kivételével – lehetővé teszi a televíziós vásárlások közzétételét, televíziós vásárlás közzétételének szándékát azonban előzetesen be kell jelenteni a CSA Ellenőrzési és Engedélyezési Kollégiumának.

A bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a lineáris szolgáltatóknál a televíziós vásárlásra fordított napi műsoridő megjelölését;
- az így kínált termékeket és szolgáltatásokat;
- a televíziós vásárlás sugárzásának megkezdését.

A bejelentés tartalmában bekövetkező későbbi módosulásokat is be kell jelenteni az Ellenőrzési és Engedélyezési Kollégium felé.

A televíziós vásárlás tartalmáért a rendelet szerint szolgáltatás-szerkesztő teljes körű felelősséggel tartozik.

A televíziós vásárlás tényét világosan közölni kell optikai és akusztikus jelekkel. A televíziós vásárlást nem lehet megszakítani, kizárólag közérdekű közleménnyel vagy támogatással.

Egy televíziós vásárlási műorszám hossza minimálisan 15 perc, a lineáris szolgáltatók számára a maximális hosszát a kormány határozza meg, de az nem lehet több 3 óránál naponta.

A lineáris szolgáltatók számára a kormány bizonyos órákban és napokon megtilthatja televíziós vásárlás közzétételét.

A televíziós vásárlást sugárzó műorszolgáltatóknak évente beszámolót kell készíteni az Ellenőrzési és Engedélyezési Kollégium számára.

A televíziós vásárlást a többi műorszámtól világosan el kell különíteni. Nem lehet televíziós vásárlásban bemutatni olyan árut vagy szolgáltatást, amelynek népszerűsítése vagy forgalmazása tilos. A televíziós vásárlásnak a költségeit – az adóval együtt – és a további információk elérhetőségét világosan közzé kell tenni. A televíziós vásárlásban kiskorúakat nem lehet felhívni adásvételi szerződés megkötésére.

A televíziós vásárlásban nem lehet közvetlenül vagy közvetetten az áru vagy szolgáltatás elérhetőségére utalni.

A rendelet a kereskedelmi kommunikáció új technikáit (28–30. cikk) is szabályozza, a lineáris és a nem lineáris szolgáltatásokra egyaránt, melyek definíciói az értelmező rendelkezések között találhatóak.

Interaktív kereskedelmi kommunikáció

Az interaktív kereskedelmi kommunikációval szemben támasztott követelmény, hogy alkalmazásának tényére optikai vagy akusztikus módon fel kell hívni a figyelmet, hogy a kereskedelmi kommunikáció megtekintéséről ennek ismeretében szabadon dönthessen a fogyasztó. Az interaktív kereskedelmi kommunikációs közlemények mennyiségét a kormányrendeletben szabályozhatja.

Virtuális kereskedelmi kommunikáció

A virtuális kereskedelmi kommunikáció főszabály szerint tilos, ám a sportesemények változatlan vagy megváltoztatott formájú (tovább)közvetítésénél a rendelet a tilalom alól kivételt tesz a következő feltételekkel:

- a virtuális kereskedelmi kommunikáció nem változtathatja meg a műsorszám minőségét, nem változtathatja vagy akadályozhatja meg a sportmérkőzés oldalának elérhetőségét;
- a virtuális kereskedelmi kommunikáció csak a közönség számára rendszeresen elérhető oldal felületén helyezhető el;
- a virtuális kereskedelmi kommunikáció a sportpálya felületén nem helyezhető el, csak abban az esetben, ha a pályán egyetlen sportoló, játékos sem tartózkodik;
- a sportolókon vagy a mezükön virtuális kereskedelmi kommunikáció nem helyezhető el;
- a virtuális kereskedelmi kommunikáció nem helyezhető el úgy, hogy a nézőket a sportmérkőzés eseményeinek élvezetében akár részben is megakadályozza;
- a virtuális kereskedelmi kommunikációnak az oldal/képernyő általános megjelenítéséhez kell igazodnia, annál harsányabb nem lehet;
- hírműsorszámokban virtuális kereskedelmi kommunikáció nem helyezhető el;
- a virtuális kereskedelmi kommunikáció a továbbközvetítésre jogosult szolgáltatás-szerkesztő engedélye nélkül nem helyezhető el;
- a szolgáltatás-szerkesztőnek a nézőket a virtuális kereskedelmi kommunikáció tényéről megfelelően értesíteni kell, legalább az érintett műsorszám elején.

A kormány a virtuális kereskedelmi kommunikáció mennyiségét korlátozó rendeletalkotásra jogosult.

Osztott képernyős reklám

Az osztott képernyős kereskedelmi kommunikációt a rendelet engedélyezi, a következő feltételek alapján:

- az osztott képernyős kereskedelmi kommunikáció csak reklám vagy önreklám lehet;
- tilos osztott képernyős reklámot közzétenni hírműsorszámokban, aktuális műsorszámokban, vallásos vagy laikus szertartások közvetítésénél, vallásos vagy morális témájú nem vallásos műsorszámokban, valamint gyermekeknek szánt műsorszámokban;
- az egyedülálló osztott képernyős reklám közzétételét csak kivételes esetekben teszi lehetővé a rendelet;

- az osztott képernyős reklám nem sértheti a műsorszám integritását és értékét, valamint szerzői és szomszédos jogokat;
- optikai eszközökkel könnyen azonosíthatónak kell lennie;
- a reklámozásra használt képernyőfelületnek ésszerű arányúnak kell lennie, amely nem akadályozhatja meg a műsorszám figyelemmel kísérését.

Az osztott képernyős reklámozás a reklámidőbe beszámít, de mennyiségét a kormányrendeletben korlátozhatja.

6.2.3. Társadalmi célú reklámok, közérdekű közlemények, politikai hirdetések

A társadalmi célú reklámokat, közérdekű közleményeket és a politikai hirdetéseket közvetlenül nem szabályozza a francia közösségi médiarendelet.

A televíziós vásárlásnál említést tesz a közérdekű közleményről, amennyiben a támogatás mellett kizárólag közérdekű közleménnyel engedi megszakítani a televíziós vásárlási műsorszámot.

6.3. Szponzoráció, termékelhelyezés

A természetes és jogi személyek valamint a vállalkozások számára a rendelet a következő feltételekkel teszi lehetővé műsorszámok vagy műsorszegmensek *támogatását* (24–27. cikk):

- a nem lineáris televíziós szolgáltatás tartalom vagy lineáris televíziós szolgáltatás esetén a műsor szolgáltatás-szerkesztőjének a függetlenségét és a felelősségét nem csorbíthatja;
- a támogatás tényét világosan meg kell jelölni a műsorszám elején és végén, illetve a képernyő alján futó szövegcsíokban a támogatásról szóló közleményben, amelyben a támogató logója vagy más jelképe megjeleníthető;
- a támogatási közlemény nem szólíthat fel közvetlenül vásárlásra, bérlésre;
- a támogatási közlemény időtartama nem haladhatja meg a tíz másodpercet, és legfeljebb hatszor jeleníthető meg ilyen közlemény óránként a támogatott műsorszámokban;
- nem lehet támogató az a természetes vagy jogi személy vagy vállalkozás, amely elsődlegesen bútorok előállításával foglalkozik (mert a támogatásnak ezt a formáját a termékelhelyezés keretein belül szabályozza a rendelet);
- hírműsorszámok és aktuális műsorszámok nem támogathatók;
- az RTBF és a helyi műsorszolgáltatók műsorszolgáltatásában a rendelet nem teszi lehetővé a támogatást, nem támogathatók továbbá a gyermekeknek szánt műsorszámok sem;
- egész műsorszámot és egy teljes nap műsorszolgáltatását nem támogathat egyetlen természetes vagy jogi személy vagy vállalkozás;
- televíziós műsorszolgáltatás változatlan továbbközvetítésénél vagy sportesemény változatlan vagy megváltoztatott formájú továbbközvetítésénél a támogatás tényének megjelölésére a tudósítás közben vagy a természetes szünetekben is sor kerülhet, feltéve, ha ez a sportesemény élvezhetőségét nem rontja;

- a támogatási közlemény időtartama nem haladhatja meg a tíz másodpercet, és legfeljebb hatszor jeleníthető meg ilyen közlemény óránként a támogatott műsorszámban;
- a műsorszámnak informatikai vagy időmérő szolgáltatást nyújtó vállalkozás neve képi és hanggi megkülönböztető jelzéssel minden alkalommal megjeleníthető a képernyőn, amikor az általa szolgáltatott adatot bemutatják.

Az AVMS irányelvhez hasonlóan főszabályként a belgiumi francia közösségi médiarendelet is tiltja a *termékelhelyezést* (21. cikk), bizonyos feltételek esetén azonban kivételesen mégis lehetővé teszi azok sugárzását.

A termékelhelyezés tehát kivételként megengedett a fikciós mozgóképes alkotásoknál valamint a sport és egyéb műsorszámoknál, illetve azokban az esetekben, ahol a termékelhelyezésért ellenszolgáltatásként a szolgáltatás-szerkesztő nem pénzt kap, hanem a műsorszám berendezését, vagy egyéb, a műsorszám készítéséhez ingyenesen nyújtott javakat.

Gyermekeknek szánt műsorszámokban és televíziós játékokban azonban kivételesen sem alkalmazható termékelhelyezés.

A termékelhelyezés alkalmazása során a rendelet szerint a következő minimum feltételeket be kell tartani:

- a nem lineáris televíziós szolgáltatás tartalom vagy lineáris televíziós szolgáltatás esetén a műsor szolgáltatás-szerkesztőjének a függetlenségét és a felelősségét nem csorbíthatja a termékelhelyezés;
- nem szólíthat fel közvetlenül vásárlásra, nem tehet említést a termék vagy szolgáltatás elérhetőségére;
- előzetesen nem mutathatja be a terméket;
- a termékelhelyezés tényéről optikailag és akusztikusan a műsorszám elején és végén fel kell hívni a nézők figyelmét.

A termékelhelyezés szabályait a 2009. december 19. után alkalmazott termékelhelyezésekre kell alkalmazni.

6.4. Támogatási, újraelosztó rendszerek

A rendelet valamennyi műsorterjesztőre vonatkozó kötelezettséget állapít meg a tartalom előállításának támogatásával kapcsolatban. (80–81. cikk) A támogatás 3 féle módon történhet:

- koprodukcióban való részvétellel;
- audiovizuális művel elővásárlásával;
- a Mozgóképes és Audiovizuális Centrumnak való hozzájárulással.

A támogatás formájáról minden évben február 15-ig kell dönteni, a döntést pedig meg kell küldeni a Mozgóképes és Audiovizuális Centrumnak és a CSA-nak is.

A Mozgóképes és Audiovizuális Centrumnak fizetett hozzájárulást évente két részletben kell megfizetnie, a rendelet a mértékét is meghatározza részletesen.

A koprodukcióban való részvétel és az elővásárlás szabályait a kormány rendeletben határozza meg.

A kormány a támogatási kötelezettség teljesítésére véleményező bizottságok alakítását írja elő, amelyek alapszabályáról is rendelkezik. A bizottságokban a műsorterjesztők, a kormány, a független tartalom előállítók képviselői és szerzők valamint előadó-művészek is részt vesznek a francia nyelvterületről, tevékenységükről évente beszámolási kötelezettségük van.

A helyi televíziós szolgáltatásokat továbbító terjesztőknek a helyi tartalom előállításához is hozzá kell járulniuk, ennek módját is részletesen megállapítja a rendelet.

Ha a terjesztő több helyi televízió műsorát is terjeszti, akkor a tartalom előállításához *must carry* kötelezettség vállalásával kell hozzájárulnia.

A helyi televízióknak a hozzájárulását is két részletben kell évente megfizetnie, a CSA-nak és a helyi televízióknak is címezheti.

A hálózatos rádiók és a földfelszíni frekvenciát használó rádiók szerkesztőinek évente hozzá kell járulniuk a Rádiótámogatási Alaphoz (Fonds d'aide à la création radiophonique):

- 500 ezer euró éves nettó árbevételig 2500 euróval;
- 500 ezer – 1 millió euró éves nettó árbevétel között 5000 euróval;
- 1–2 millió euró éves nettó árbevétel között 10 000 euróval;
- 2–3 millió euró éves nettó árbevétel között 15 000 euróval;
- 3–4 millió euró éves nettó árbevétel között 30 000 euróval;
- 4 millió euró fölött a hozzájárulás összege 2 millió eurónként 30 ezer euróval növekszik.

A további hozzájárulások inflációval indexált összegét évente állapítja meg a kormány, miután minden év június 30-áig a CSA meghatározza az éves nettó árbevételt.

A rendelet részletes szabályokat tartalmaz a CSA nettó árbevétel meghatározásával kapcsolatos jogorvoslatokra, illetve a nem fizetés esetére.

A Rádiótámogatási Alapba befolyt pénzből az RTBF közszolgálati műsorszolgáltató szerződésből fakadó kötelezettségeinek teljesítését, valamint a hálózatos és a frekvenciás rádiók működését támogatják.

Az Alap célja rádiós adások támogatása, közösségi, kulturális és oktatási célú rádiók támogatása, rádiós műsorok vételéhez szükséges berendezések és rendszerek támogatása, valamint a rádióalapítás népszerűsítése a francia közösségen belül.

A támogatás konkrét módjáról a kormány dönt.

A CSA-n belül egy rádiós műsorszolgáltatási jog létesítésével foglalkozó konzultatív bizottság is alakul, amely a kormány kezdeményezésére, illetve kérésére valamennyi rádióalapítással kapcsolatos kérdésben véleményt nyilvánít. A bizottság minden évben véleményt nyilvánít, mielőtt a kormány az Alapba befolyt pénz egy részét rádióalapítások támogatására költené. Évente előzetes véleményt ad továbbá a vételi rendszerek működési engedélyével kapcsolatban.

A bizottságnak tíz aktív és tíz helyettesítő tagja van, akiket a kormány nevez ki négy évre.

A tagok az alábbi kategóriákból kerülnek ki:

- szerzők szervezetei;
- az audiovizuális szektorban állandó képzésben részt vevő társaságok;
- a műsorterjesztést vagy a kommunikációs tudományokat oktató tanárok;
- általános audiovizuális szakemberek;
- kereskedelmi rádiós műsorszolgáltatók.

A bizottságban a kommunikációs minisztérium államtitkára konzultációs funkcióval részt vesz, valamint két főt a kormány is delegál konzultatív funkcióval.

A tagok összeférhetetlenek olyan szervezetekben való tagsággal, amely a demokrácia alapelveivel ellentétes.

7. Közzolgáltatás

7.1. A közzolgáltatási feladatok listája

Az 1977-es RTBF alapításáról szóló rendelet a közzolgáltatási küldetést a következőképp határozza meg:

- a programok sokféleségének biztosítása, beleértve az általános, nemzetközi, európai, föderális, közösségi, regionális információkkal való ellátást;
- a kulturális fejlődés, a folyamatos nevelés, és a fiataloknak szóló programdiverzitás biztosítása, elősegítése;
- a programok sokféleségének biztosításának keretében a belgiumi francia nyelvű közösség szerzőinek, előadóinak és gyártóinak bemutatása;
- a minél szélesebb körű összehasonlíthatóságot biztosító nyilvánosság minőségének és sokféleségének biztosítása;
- társadalmi kohéziós faktor szerep: a társadalmi-kulturális kisebbség igényeinek diszkriminációmentes és társadalmi szegregációt elkerülő kiszolgálása;
- a demokratikus társadalmi játékszabályokat tisztázó viták indítása, amely a polgárok emberi méltóságának elismerésén alapul, és az integrációt, a francia közösségben élő külföldi származású emberek befogadását előnyben részesíti;
- jelentős erőfeszítéseket tesz a francia nyelvű közösségen belül készülő és a regionális jellegzetességgel rendelkező eredeti művek alkotásában, a műsorkínálatában ezeket a műveket előnyben részesíti;
- közös művek létrehozására csatlakozik különböző európai vagy frankofon országbeli szervezetekhez – elsősorban közmédiумokhoz;
- referencia-pont szerep innovációban, technológia, szakmai művészeti és kulturális minőségben;
- a közönségnek a régiót érintő kulturális és társadalmi-közéleti információkkal való ellátása.

7.2. A közzolgáltatási feladatok részletes meghatározásának módja

A közzolgáltatási feladatok részletes meghatározása a közzolgáltatási médium (RTBF) és a francia nyelvű közösség között kötött műsorszolgáltatási szerződés (*contrat de gestion*) keretében történik. (2. fejezet)

A műsorszolgáltatási szerződés alapvető tartalma, hogy a francia közösség évente támogatást nyújt a közzolgáltatási műsorszolgáltató vállalatnak, és biztosítja a műsorszolgáltatáshoz szükséges földfelszíni frekvenciát.

A szerződés a közszolgálati küldetést az alábbiak szerint részletezi:

- a közszolgálati rádió és televízió műsorszolgáltatási politikájának meghatározása;
- az információnyújtás területén meghatározott küldetés és a közszolgálat folytonosságának ellátása;
- a kulturális fejlődés támogatása – különösen a francia közösség, Vallónia, Brüsszel és a régiók kulturális tevékenységének bemutatása;
- a folyamatos nevelő funkció ellátása;
- sokféleség megvalósítása a programkínálat minőségében;
- a nézők igényeinek felmérése, a panaszok tapasztalatainak feldolgozása.

A szerződés tartalmazza továbbá:

- a francia közösség általános költségvetéséből nyújtott támogatás kiszámításának, rögzítésének és módosításának módját, a reklámbevételek plafonját,
- a szerződés megszegése esetén alkalmazható szankciót,
- a saját gyártású műsorok számításának módját.

A műsorszolgáltatási szerződés 3 és 6 év közötti időtartamra szól. Hatálybalépése a kormány jóváhagyó határozatától függ, amelyben a hatálybalépés időpontját is meghatározzák.

7.3. A feladatellátás finanszírozásának forrásai, a források hozzárendelésének módja (az állami támogatásokra vonatkozó közösségi versenyjogi előírásokra tekintettel) (27. cikk)

A RTBF bevételei a rendelet szerint a következők:

- a francia közösség által a közszolgálati feladatellátás szerződés szerinti teljesítésére adott éves állami támogatás;
- a kereskedelmi és nem kereskedelmi kommunikációból, a támogatásból, egyéb kereskedelmi és reklámtevékenységből származó bevétel, a szerződés előírásainak megfelelően. A rendelet azonban ezeknek a bevételeknek a mértékét az összes bevétel 25%-ában maximálja;
- a műsorterjesztők által fizetett díjakból származó bevétel;
- adományok;
- azoknak a társaságoknak és szervezeteknek a bevételéből fizetett osztalékok, amelyekben az RTBF-nek bármilyen formában részesedése van;
- a társadalmi céljával összeegyeztethető tevékenységből származó bevétel.

7.4. A közszolgálati intézményrendszer

7.4.1. A közszolgálati műsorszolgáltatók/műsorszolgáltatások meghatározásának és módosításának módja

Az **RTBF** közszolgálati műsorszolgáltatót az 1977-es rendelet alapította. Az általa működtetett műsorszolgáltatásokat sem a médiarendelet, nem az RTBF rendelet nem tartalmazza, azok a műsorszolgáltatási szerződés részét képezik.

Egyébként az RTBF honlapja¹⁵ szerint a következő közszolgálati műsorszolgáltatások működnek a francia nyelvű közösség és Brüsszel területén:

- három televízió csatorna: la une, la deux, la trois;
- hét rádió csatorna: la premiere, viva cité, musiq3, classic 21, rtbf international, webradio.

7.4.2. A közszolgálati felügyelete (mely szerv, milyen hatáskörökkel, érvényesül-e civil ellenőrzés, a függetlenség garanciái)

Az RTBF feletti kontrollt a rendelet szerint kormánybiztos látja el, aki a vezetői tanács, az állandó bizottság és a paritásos bizottság ülésein is részt vesz. A vezérigazgatón keresztül valamennyi iratba betekinthez és tájékoztatást kérhet mindarról, amit a feladat ellátásához szükségesnek ítél meg. (31. cikk)

7.4.3. A közszolgálati intézmények vezetését ellátó szervek

Vezetői Tanács

A közszolgálati vállalat legfőbb vezető szerve, amely a vállalat társadalmi céljának megvalósítása érdekében minden szükséges és hasznos intézkedést megtehet. A Vezetői Tanács belső szabályzatot alkot, amelyben meghatározza, hogy milyen keretek között és milyen formában delegálhat feladatot a vállalat többi szervére, valamint hogy az általános igazgató javaslatára a tanács milyen eljárásban hozhat határozatot, és azt milyen határidővel kell végrehajtani.

A rendelet meghatározza a nem delegálható feladatok körét, amelyek a következők:

- a közszolgálati szerződés megkötése és módosítása;
- az éves költségvetés és számlázás elfogadása;
- a közmédia általános műsorpolitikájának meghatározása;
- a műsorterv elfogadása;
- munka-és személyügyi státúumok elfogadása;
- az újságírók függetlenségét biztosító szabályok megalkotása.

---

¹⁵ <http://www.rtbef.be/>

A Vezetői Tanácsnak 13 tagja van, akik mandátuma a Közösségi Tanács mandátumához igazodik, minden tagja mellé helyettest is választanak. A tagság feltétele a közmédia tevékenységéhez adekvát végzettség vagy tapasztalat, belga állampolgárság, francia nyelvismeret, polgári és politikai jogképesség. A jelölteket a Közösségi Tanács hallgatja meg.

A Vezetőségi Tanács tagjára a CSA tagokhoz hasonló összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak.

A tanács üléseit az elnök hívja össze, de a tanácstagok legalább ötödének indítványára össze kell hívni az ülést. A határozatképesség feltétele a tagok legalább felének jelenléte. A határozathoz a tagok abszolút többségének szavazata kell, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Állandó Bizottság

Tagjai az Vezetői Tanács elnöke és alelnökei, illetve ezek helyettesei, valamint az általános igazgató. Feladata a Vezető Tanács által előadott vagy delegált ügyekben való döntés. Szükség esetén, de legalább évente négyszer az általános igazgatókat tanácskozási joggal meghívja az ülésre.

Általános vezető, általános igazgatók

A vállalat újságírói tevékenységének vezetése és képviselése, a Vezetői Tanács döntéseinek végrehajtása a feladata annak ellenőrzése mellett.

Az általános vezető köti a közszolgálati szerződést, a Vezetői Tanács elnökével egyeztetve. Az általános vezető tevékenységének arculatát a kormány határozza meg a Vezetői Tanács javaslatára. (Ez némileg csorbíthatja a közmédia függetlenségét.)

A megbízólevelet is a kormány készíti el a Vezetői Tanács javaslatára, amely tartalmazza a pontos alapvető feladat meghatározást.

Az előzetesen kiválasztott jelöltet a kormány a CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiuma is meghallgattatja, a CSA egy hónapon belül megküldi a véleményét a kormánynak.

Az általános vezető mandátuma 6 éves, közben egy négy külsős tagból álló, Vezetői Tanács által jelölt bizottság dönthet a visszahívásról.

Az általános igazgatók számáról, feladatairól az általános vezető javaslatára a Vezetői Tanács dönt, és a Vezetői Tanács is nevezi ki őket, mandátumuk szintén hat évre szól.

Szerkesztőségvezetők

A szerkesztőségvezetők számát, feladatát és hatáskörét, valamint a vezetői hierarchiában elfoglalt helyét a Vezetői Tanács határozza meg, mandátumuk a felettes általános igazgató mandátumához igazodik, vagyis legfeljebb hat év. Visszahívásukra a közvetlen felettes általános vezető jogosult.

Paritásos Bizottság

Feladata a személyzettel való egyeztetés és informálódás, személyzeti státútum és a szervezeti és működési szabályzat megalkotása, a személyzeti munkavédelmi és egészségvédelmi feladatok ellátása, a vállalat és leányvállalatai gazdasági és pénzügyi helyzetéről való tájékozódás, a közszolgálati szerződést megelőző konzultáció lefolytatása.

A rádió és televízió állandó bizottsága

A műsortervvel és a műsortalalommal kapcsolatban nyilvánít véleményt a Vezetői Tanácsnak, a Vezetői Tanács kérésére vagy saját kezdeményezésére. Összetételét és működési rendjét a kormány határozza meg – ami a közszolgálati tartalomszolgáltatás függetlenségét nem kifejezetten támogató szabályozási elem.

Regionális bizottságok

A szolgáltatások hatékony decentralizációjának megvalósítása érdekében a Vezetői Tanács regionális gyártási központokat hoz létre, az általános vezető javaslatára meghatározza ezek számát, feladat- és hatáskörét, valamint a hozzájuk tartozó stúdiókat. A regionális központok száma minimálisan öt, melyek közül egy brüsszeli. Minden regionális gyártási központ élén egy regionális bizottság áll, amelynek feladata a működéssel és a gyártással kapcsolatos véleményalkotás a Vezetői Tanács felé, aki felé évente beszámolási kötelezettséget is teljesít.

8. Műsorterjesztés, új technológiák szabályozása

8.1. A műsorterjesztőt terhelő továbbítási kötelezettségek (47–50. cikk)

A kormány egy szolgáltatás-szerkesztő egy vagy több lineáris televíziós szolgáltatása tekintetében továbbítási kötelezettséget írhat elő valamely *televíziós műsorterjesztő számára*. A *must carry* jogot élvező szolgáltatónak a következő minimum feltételeket kell teljesítenie:

- a francia közösség és az egyes régiók kulturális örökségének széles körű gondozása;
- meghatározott minimális műsoridőben kell sugározni, azon belül is meghatározott mértékben saját műsort kell sugározni;
- naponta legalább egy általános hírműsorral kell rendelkeznie;
- az éves forgalom legalább 24%-át francia közösségi műsorgyártásra kell fordítania (sajátos támogatási szabály);
- legalább 60 alkalmazottat kell munkaviszony keretében foglalkoztatnia a francia közösség területén;
- a kormány és a szolgáltató közötti szerződés további feltételeket is megállapíthat.

A *must carry* kötelezettség előírásának feltétele a szolgáltatás-szerkesztőnek az audiovizuális szektorért felelős miniszternek valamint a miniszterelnök általános titkárságának címzett levél, akik egy hónapon belül értesítik a kérelemről a kormányt. A kormány az Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumnak megküldi azt véleményezésre.

A továbbítási kötelezettség a megállapítástól kezdve legalább 6 hónapig terheli a terjesztőt.

8.2. Kábeles műsorterjesztőket terhelő *must carry* kötelezettségek (82–84. cikk)

A kábeles hálózatokat terhelő továbbítási kötelezettség előírásának feltétele, hogy a kábelhálózatot jelentős számú felhasználó használja. A *must carry* kötelezettséggel terhelt terjesztőnek – ennek híján a hálózat-üzemeltetőnek – kötelezően kell nyújtania egy alapkínálatot, az alapkínálaton felüli kínálatot csak abban az esetben nyújthatja, ha ennek a kötelezettségének eleget tesz. A *must carry* kötelezettség jogosultjai:

– *lineáris televíziós szolgáltatások:*

- az RTBF francia közösség számára sugárzott tartalom szolgáltatásai;
- a helyi televíziós szolgáltatások saját vételkörzetükben;
- a kormány által meghatározott szolgáltatások, az RTBF részvételével sugárzott nemzetközi szolgáltatások;
- a flamand közösség két közszolgálati tartalom szolgáltatása, amennyiben az ottani terjesztők kötelezően továbbítanak két francia közösségi szolgáltatást (ez egyben egy sajátos kisebbségvédelmi rendelkezésnek is megfelel);
- a német nyelvterület közszolgálati tartalomszolgáltatása vagy szolgáltatásai szintén a viszonyosság alapján;

- *nem lineáris televíziós szolgáltatások*:
  - az RTBF-nek a kormány által kijelölt szolgáltatásai;
  - a kormány által kijelölt helyi televíziós szolgáltatások saját vételkörzetükben;
  - a kormány által meghatározott szolgáltatások, az RTBF részvételével sugárzott nemzetközi szolgáltatások;
  - a kormány által kijelölt valamennyi uniós szolgáltatást, amely megállapodás alapján a francia közösség kulturális produkcióját népszerűsíti, és amelyikhez az EU pénzügyi támogatást nyújtott;
- *lineáris rádiós szolgáltatások*:
  - az RTBF szolgáltatásai;
  - két flamand közszolgálati rádiós szolgáltatás a viszonyosság alapján;
  - egy német nyelvű közszolgálati rádiós szolgáltatás a viszonyosság alapján;
- *nem lineáris rádiós szolgáltatások*:
  - az RTBF-nek a kormány által kijelölt szolgáltatásai.

8.2.1. A műsorterjesztő és a műsorszolgáltató (tartalomszolgáltató) közötti kapcsolatok szabályozása

A francia nyelvű belga médiarendelet *must offer* jogot is előír a műsorterjesztők számára, amely alapján a következő szolgáltatás-szerkesztők tartalmait szabadon terjeszthetik:

- a helyi televíziós szolgáltatásokat vételkörzetükön kívül;
- valamennyi audiovizuális szolgáltatás-szerkesztő szolgáltatását, amelyek a rendelet alapján léptek piacra, és amelyeket nem terhel *must carry* kötelezettség;
- valamennyi az EU-ban létrehozott szolgáltatás-szerkesztő szolgáltatását;
- EU-n kívül alapított műholdas tartalom-szolgáltatásokat is, amennyiben az *up-link* helye az EU-ban található;
- az ET határok nélküli televíziózásról szóló egyezményében részes egyéb tagállamokat.

JPE független kötelezettségek közül a *must carry* szabályokon túl, a CAS-sal (126–129. cikk) és az EPG-vel (130–132. cikk) kapcsolatban is tartalmaz szabályokat a rendelet, ezek sem jelentenek nagy meglepetést az uniós szabályozáshoz képest.

CAS

A közönség számára eladott, bérbe adott vagy egyébként rendelkezésre bocsátott digitális televíziós jelek dekódolására alkalmas készülékeknek a dekódolást elismert európai szabványosítási szerv által megállapított uniós közös kódolási algoritmusok szerint kell lehetővé tenni, továbbá a jelek visszaállítását is lehetővé kell tenni a készülék tulajdonosának, illetve bérlőjének.

A feltételes hozzáférésű rendszereknek (CAS, *systhème et services d'accès conditionnel*) elérhető áron rendelkezniük kell a szolgáltatás fogyasztóinak ellenőrzéséhez szükséges technikai kapacitással.

A CAS üzemeltető, aki valamely digitális szolgáltatáshoz való hozzáféréshez nyújt és értékesít szolgáltatást egyenlő, ésszerű és diszkrimináció-mentes szolgáltatást kell nyújtani valamennyi szerkesztő vagy terjesztő számára, aki olyan technikai szolgáltatásokat kér, amely lehetővé teszi számára, hogy a digitális televíziós szolgáltatásához a nézők hozzáférjenek.

Amennyiben a CAS üzemeltető egyéb tevékenységet is végez, ennek a könyvelését elkülönítetten kell vezetnie.

Amennyiben a digitális televíziós szolgáltatásokat a nézők ellenszolgáltatás fejében vehetik igénybe, a terjesztőnek közzé kell tennie egy tarifa-listát a nézők számára.

Amennyiben a nagy nyilvánosságot kiszolgáló készülékgyártók számára kötelező szabványt/licencet írnak elő, a CA rendszer és termék iparjogvédelmi jogosultjának azt egyenlő, ésszerű és nem diszkriminatív feltételekkel rendelkezésre kell bocsátania.

A gyártók számára kötelezően előírt licencnek nem lehetnek alárendelve az iparjogvédelmi jogosultnak úgy, hogy az megtilthassa annak használatát az alábbiak számára:

- több feltételes hozzáférési rendszerhez való kapcsolódást lehetővé tevő közös interfész;
- egy másik hozzáférési rendszer saját eszköze, ahol a licenc jogosultja elismeri az ésszerű feltételeket, és a feltételes hozzáférési rendszer üzemeltetői közötti tranzakciók biztonságát garantálja.

EPG

A CSA véleménye alapján és amennyiben a rendelkezésre álló digitális audiovizuális szolgáltatások végfelhasználóinak hozzáféréseinek biztosítása érdekében szükséges, a kormány meghatározhatja az elektronikus programfüzet kialakításának, hozzáféréseinek és bemutatásának feltételeit, amelyek a következők lehetnek:

- az EPG-t a szolgáltató úgy alakítsa ki, hogy az egyes audiovizuális szolgáltatások a szolgáltatások összességéből diszkrimináció-mentesen kereshetők legyenek az audiovizuális szolgáltatások fogyasztói számára;
- a szolgáltatás-szerkesztők számára az EPG-hez való hozzáférésben megfelelő és hatékony versenyt biztosítson;
- az EPG szerkesztésekor tartsa tiszteletben a pluralizmus és a diszkrimináció-mentes tartalomszolgáltatás elvét.

A kormány a végfelhasználók hozzáféréseinek biztosítására a digitális televíziós szolgáltatások fogyasztóinak meghatározott részét kiszolgáló üzemeltetők számára előírhatja, hogy a szolgáltatás-szerkesztőknek egyenlő, ésszerű és diszkrimináció-mentes hozzáférést biztosítson.

8.2.2. A multiplex-üzemeltető piacra lépése (erős vagy gyenge multiplex modell)

A francia nyelvű közösség médiarendelete alapján a *műsorterjesztői hálózat üzemeltetése* nyilvántartásba vételhez kötött, a tevékenység megkezdése előtt CSA Engedélyezési és Ellenőrzési Kollégiumának kell bejelenteni a műsorterjesztői hálózat-üzemeltetési szándékot.

A kereskedelmi műsorszolgáltatók piacra lépését az elektronikus kommunikációs hálózatok infrastruktúra szabályozásáról szóló VI. cím tartalmazza.

Az elektronikus hálózatokon belül a rendelet különbséget tesz a frekvenciát használó és az egyéb hálózatok között. (Az egyes hálózatok piacra lépésének részletes szabályait a 4. fejezet tartalmazza.)

Alapvetően erős multiplexről beszélünk tehát, bizonyos (fentebb említett) must carry kötelezettségek azonban a vegyes modell irányába mozdítják el a francia közösségi belga multiplex üzemeltetői modellt.

8.2.3. A multiplex-üzemeltető működési feltételei (sajátos továbbítási kötelezettségek és hozzáférési szabályok)

A rendelet a televíziózással kapcsolatos infrastruktúra szabályokat, ezen belül a műsorterjesztő és a műsorszolgáltató közötti kapcsolatok is tartalmazza.

Az érintett piac meghatározásának, piacelemezésnek és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kijelölésének szabályait és eljárását a VI. fejezet tartalmazza, és azok teljes egészében megfelelnek az uniós szabályozásnak.

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók számára tehát az alábbi kötelezettségek írhatók elő:

- hozzáférés biztosítása;
- ésszerűtlen és diszkriminatív feltételek megtiltása;
- meghatározott információk közzététele.

8.2.4. Az IPTV-re, mobil televízióra online tartalomszolgáltatásra vonatkozó külön rendelkezések

Az IPTV-re és az online tartalomszolgáltatásra a médiarendelet nem tartalmaz előírásokat, a fölfelzési digitális televíziós szolgáltatások piacra lépési szabályainál azonban megkülönbözteti a fix antennával rendelkező, és a személyi mobil televíziós szolgáltatásokat, amelyeket mozgásban történő vételre szántak, és amelyek teljes körű energetikai autonómiát élveznek. (115. cikk)

8.2.5. A (földfelszíni) digitális átállás menetrendje

Alapvető adatok

- Az átállással kapcsolatos jogszabály megalkotása: 2002
- Soft launch: 2002-ben, a schoteni adóállomáson
- Analóg lekapcsolás: 2010.március (teljes)
- Népesség: 10,3 millió
- TV háztartások száma: 4,4 millió (2000)
- Kábel penetráció: 4,07 millió (2000)
- Digitális TV készülékkel ellátott háztartások száma: 8000 (2004)
- Műholdas digitális vétel: alacsony, a kábel a domináns
- Multiplexek száma: 3-5 tervben

Az első DVB-T/ADSL kísérleti adást a flamand területen lévő Schotenben kezdték meg 2002 áprilisában, mindkét közszolgálati műsorszolgáltató, valamint a Belgacom telekommunikációs társaság részvételével.

A merevlemezes tárolással, ADSL modemmel és interaktív képességgel ellátott DVB-T set-top-boxokat 100 háztartásban helyezték el. A projekt 2003. június 30-án fejeződött be, és az ebből nyert tapasztalatot felhasználták egy MHP-vel működő DVB-C kábel teszten, amely 2004 végéig tartott.

2003 júliusától az antwerpeni régióban egy külső vételű multiplexszel megindult a rendszeres DVB-T terjesztés is, amelyet 2004 májusában az egész flamand területre kiterjesztettek.

2005-re néhány nagyvárosban a belső mobil vétel is elérhető lett. 2005 májusára a teljes flamand területet sikerült lefedni. Ekkor a francia közösséget 2 multiplex látta el Brüsszelben, amelyet 2006 elejéig, majd ennek elhúzódása után 2007 végéig terveztek az egész francia közösség területére kiterjeszteni. Ekkor egy 2010-es analóg lekapcsolás reálisnak tűnt.

A DVB-C kísérleti adás a kábeles rendszeren a flamand területen 2004 végéig fejeződött be, és hamarosan a teljes IDTV szolgáltatást is tervezték beindítani.

A kísérleti szakaszban interaktív szolgáltatásokat is teszteltek. A Telenet, Belgium legnagyobb kábelszolgáltatóját az ADB látta el digitális interaktív kábeles set-top-boxokkal, amelyekbe az Osmosys Multimedia Home Platform (MHP) middleware-e volt beépítve, amely egy nyílt standard platformot biztosított a Telenet számára.

Tekintve, hogy Belgiumban a meghatározó platform a kábel, ez a fejlesztés rendkívüli jelentőséggel bírt.

A Belgacom egy IPTV tesztet is beindított ADSL/VDSL –en, amelynek a kereskedelmi bevezetését 2005 folyamán tervezte.

2005 júniusában Belgium 3 millió eurós beruházásról döntött: ezt az összeget teljes a 15-20 éves földfelszíni hálózat megújítására szánták. Ez jó alkalom volt arra is, hogy az analóg hálózatot digitálisra cseréljék, a digitális platformon 2006 végére 90%-os lefedettséget tűztek ki. Belgium egy meglehetősen sűrűn bekábelezett ország, amelybe a háztartások 90%-a be

van kötve. Az új DTT szolgáltatás előnye viszont, hogy egy egyszerű antennarúddal és olcsó DTT set-top-boxokkal is fogható lesz, és szabad hozzáférésű szolgáltatások is elérhetőek lesznek rajta. Az RTBF a multiplex hálózatán 4 tévé csatornával szándékozik megkezdeni a sugárzást, amelyet később bővíteni is akar.

2006 elején a Belgacom, a vezető telekommunikációs szolgáltató felszólította a kormányt, hogy tegye a DTT engedélyezési eljárást átláthatóvá. A két nagy nyelvterület önálló hatáskörrel rendelkezett a DTT engedélyek kiadásában. A Belgacom egy nyíltabb modellt szeretett volna elfogadtatni, és vitát kezdeményezett az érdekeltek, a szolgáltatók és a kormány között. A Belgacom a DVB rendszereknek hajlandó volt támogatást is nyújtani, hogy a mobil készülékeken televíziós szolgáltatások is elérhetővé váljanak.

2006-ban a francia nyelvterület médiaszabályozó hatósága, a CSA iránymutatást kért a belga kormánytól a digitális osztalék hasznosításáról annak eldöntésére, hogy a 2006-os Genfi Terv szerint Belgiumnak ítélt frekvencia tartományt miként használják fel. A kormány három modellt javasolt:

- egy vegyes DVB-T és DVB-H szolgáltatást, ahol a közszolgálati műsorszolgáltató az RTBF a hálózat üzemeltető;
- egy vegyes DVB-T és DVB-H szolgáltatást egy vagy több másik szereplővel, aki a hálózat üzemeltetői szolgáltatást nyújtja;
- kizárólag DVB-H szolgáltatást egy vagy több másik szereplővel, aki hálózat üzemeltetőként működik.

Mindhárom modellben közszolgálati és kereskedelmi műsorszolgáltatások egyaránt megjelentek volna.

A CSA az ajánlotta, hogy a kormány adjon iránymutatást arról, hogy mely frekvenciákat biztosítja a frankofon közösség számára, és indítson meg egy tendert a hálózatüzemeltető(k) kijelölésére.

2006 végén a belga kormány döntött a digitális átállás menetrendjéről. A menetrend részeként az RTBF, a francia–belga közmédia számára a következőket írta elő a kormány:

- 2 analóg csatornát, amelyen 2011-ig folytathatja a két analóg szolgáltatását
- 1 országos lefedettségű DVB-T multiplexet (a második multiplex kiegészítő szolgáltatásokra van fenntartva, amelyre az MPEG-4 AVC bevezetéséhez még szükség lesz).
- egy DVB-H multiplex felét
- ha a kiegészítő szolgáltatások elérhetővé válnak, akkor az RTBF HDTV vagy regionális szolgáltatásokat is köteles nyújtani.

Mivel a kormány menetrendje az analóg lekapcsolásra nem határozott meg céldátumot, a szabályozó hatóság, a CSA egy korai lekapcsolást javasolt emlékeztetve a kormányt, hogy a flamand nyelvű közösségben a lekapcsolást 2008-ra tervezik.

Amikor a flamandul beszélő közösség a 2008-as lekapcsolási tervét a kormány 2007-ben bejelentette, a lakosság 97%-a már kábelen nézett televíziót, és csak 60 ezer háztartás lehetett még, ahol kizárólag földfelszíni terjesztésű tévét néztek. További 80–180 ezer háztartás pedig mindkét vételi lehetőséget használta. 2007-ben a VRT földfelszíni platformon, a VTM és a VT4 pedig kábelen és műholdon fogható. Az analóg lekapcsolás után valamennyi közmédiium elérhető lesz a DTT platformon, ezen túl a licenceket kereskedelmi műsorszolgáltatók számára is felkínálják. A flamand média miniszter később a DVB-H-t használó mobil tévés szolgáltatások beindítását is ígérte.

2007 júliusában a franciául beszélő közösség kormánya is elfogadta a digitális átállás stratégiai tervét. A terv az analóg televíziós szolgáltatásokat 2011. novemberi lekapcsolásra szólítja fel. A tervben a mobil televíziós szolgáltatások is kulcsszerephez jutottak mint olyan új szolgáltatások, amelyre az akkori kiterjedt kábeles hálózat nem képes. A terv a fix televíziós szolgáltatások nyújtására a kábeles platformot preferálja, míg a DVB-T jelek vételét a mobil készülékek számára biztosítaná elsősorban, ezt a DVB-H szolgáltatást 2008-ra tervezi bevezetni.

A HD szolgáltatások DTT platformra helyezése a terv alapján már ekkor sem tűnt valószínűnek.

Az RTBF 2007 szeptemberében bejelentette, hogy a kormány által rendelkezésre bocsátott televíziós frekvenciákon a brüsszeli régióban DVB-H szolgáltatás tesztelését tervezi. A kísérleti sugárzás a DVB-H technikai előírásaira fókuszál, amely a francia nyelvű közösség egész területét ellátná közszolgálati műsorszolgáltatással valamint speciális mobil szolgáltatásokkal. Ekkora a flamand nyelvterületen már túl voltak a DVB-H tesztelésén.

Az RTBF 2007 novemberében meg is kezdte a DTT szolgáltatásokat. Az új multiplex 4 televíziós csatorna (La Une, La Deux, La Trois, Euronews) és 5 RTBF rádió-állomás szolgáltatásait kínálta (La Première, Vivacité, Musiq3, Pure, and Classic 21).

A VRT, a flamand közszolgálati műsorszolgáltató egy önálló DTT multiplexen sugároz Belgium holland nyelvű északi részén. A következő években a kereskedelmi csatornák DTT multiplexre helyezése is tervben volt.

A VRT 2008 februárjában eladta a földfelszíni műsorterjesztő hálózatát egy magánkézben lévő társaságnak, hogy a kormány analóg lekapcsolással kapcsolatos előírásainak megfelelően. A kormány politikája szerint ugyanis a DTT hálózat tulajdonjoga egy független társaság kezében kell legyen, amely Belgium flamand területén a kereskedelmi DTT és DVB-H szolgáltatások beindítását célozza. Ekkor még kizárólag a VRT szolgáltatásai voltak elérhetőek a DTT platformon.

2008 márciusában Belgium nemzeti telekommunikációs szabályozó hatósága a legfelsőbb bírósághoz fordult, hogy érvénytelenítse a flamand kormány analóg lekapcsolási tervét. A terv szerint ugyanis valamennyi analóg sugárzást le kellene kapcsolni, hogy több DTT szolgáltatás előtt nyíljon meg az út. A vita középpontjában az állt, hogy kinek van hatásköre az országon belül a frekvencia allokációra és a DTT szolgáltatás szabályozására.

Míg a flamand és a vallon kormány saját területén önálló szabályozási hatáskörrel rendelkezik a média területén, a BIPT szerint kizárólag neki van hatásköre a műsorszolgáltatási frekvenciák elosztására. Ha a legfelsőbb bíróság helyt ad a BIPT keresetének, akkor a nemrég elfogadott flamand DTT terv valószínűleg érvényét veszti.

2008 áprilisában a VRT hálózata iránt öt társaság érdeklődésével számoltak: a potenciális vevők között a Belgacomon, a Telenet, a TDF-et, a Mobilstart és a Macquarie-t tartották számon. A sikeres ajánlattevőnek csak kisebbségi tulajdont terveztek átengedni, amelyet később 75% mínusz 1 részesedésig növelhet. A maradék részt a flamand kormány veszi meg. Az analóg lekapcsolást az év végére tűzték ki, de a céldátumot érvénytelenítheti, ha a nemzeti kommunikációs szabályozó hatóság, a BIPT a kormánnyal szemben pert nyert a legfelsőbb bíróságon, és kimondják, hogy a kormánynak nem lett volna joga a frekvenciák elosztásáról dönteni.

A VRT megvételére végül két ajánlat érkezett 2008 augusztusában. A TDF-é és a Norkringé, mindkét pályázónak szeptember közepéig kellett megtennie a végső ajánlatát. Végül 2008. november 3-ra tűzték ki az analóg lekapcsolás céldátumát, amelyet egy tájékoztató kampány előzött meg.

Az információk egyik legfőbb forrása a wegmetsneeuwopjetv.be weboldal volt.

A flamand kormány a maradék multiplexekre is pályázatot írt ki. Ekkor egy multiplex volt a VRT-nek fenntartva és 6 további DVB-T és 1 DVB-H multiplex pályázatát tervezték, amelyek dátumát egyelőre nem határozták meg. A hivatalos közlemény a pályázatokról Belgium nemzeti közlönyében, a *Belgisch Staatsblad*ban jelenik meg. A kormány valamennyi multiplex üzemeltetési jogát egyetlen társaságnak kívánta átadni.

2008 novemberében a frankofon közösség közszolgálati műsorszolgáltatója, az RTBF két új műsorszolgáltatást bevezetéséről döntött a DTT platformon. A TV5 Monde és Arte programok 2009 márciusától lesznek elérhetően digitális földfelszíni vétel útján.

Az analóg lekapcsolás befejezését a francia nyelvű területen 2011. november 30-ára tervezik, flamand területen pedig már 2008. november 3-ára lezajlik a teljes átállás.

2008. december végén a VRT hálózatának 49%-át végül a Norkring veszi meg, a maradék 51% a VRT tulajdonában marad. A Norkring a 49%-os részesedésért 9,8 millió eurót fizetett, de ebben egy 75%-ig terjedő részesedés későbbi megvásárlásának opciós joga is benne van.

2009 áprilisára több mint 500 csatorna vált elérhetővé a DTT platformon Európában – az adat a MAVISE TV adatbázisából származik, amelyet az Európai Unió Bizottságának Kommunikációs Igazgatósága állított össze (DG Communication of the European Commission) az európai (EU 27+ Horvátország és Törökország televíziók terjeszkedését kutatva. 2008-ban több mint 200 új csatorna indította el tartalomszolgáltatását. A 29 európai országban összesen 5587 csatorna fogható ekkor (plusz 412 nem európai csatorna). A 2008-ban a kutatások a DTT jelentős fejlődését mutatták, a 29 európai országból hatban már leállították az analóg sugárzást. Franciaország, Olaszország, Spanyolország és az Egyesült Királyság (négy olyan piac, ahol a földfelszíni digitális televíziós szolgáltatásokat tömegesen

használják) már jelentős DTT penetrációt ért el a háztartásokban, és kettőben már bizonyos régiókban megtörtént az analóg lekapcsolás.

2009-ben még nagyobb fejlődést várnak a DTT platformon, miután Szlovéniában, Dániában, Portugáliában, Írországbán, Görögországbán és Szlovákiában is megkezdik a digitális földfelszíni sugárzást.

2009 júliusában a Norkring – végül az egyetlen jelentkezőként – megkapja a DTT engedélyét a flamand médiaszabályozó hatóságtól, a Vlamse Regulator voor de mediától. Az engedély megszerzésének az volt a feltétele, hogy a Norkring rádiós és televíziós digitális szolgáltatás nyújtására fix és mobil vétellel egyaránt képes legyen.

2010 végére Norkringnek a flamand terület teljes területét le kell fednie a fenti digitális szolgáltatásokkal.

2009 júliusában a szolgáltatások és a frekvenciák analóg lekapcsolás utáni elosztásáról rendezett nyílt konzultáció eredményeként, az RRC-06-os genfi tervvel összhangban az eredeti stratégiai DTT tervet felülvizsgálták a francia nyelvű területen.

9 társaság és műsorszolgáltató szervezettől kaptak megkeresést, akik rávilágítottak arra, hogy amióta a terv elkészült, a gazdasági és a technológiai környezet jelentős változáson ment keresztül.

A CSA terve, amely az átállás feltételeinek kialakítására az RTBF-et hívta fel, egyúttal azt ajánlotta, hogy a digitális frekvencia osztlékot DVB-H szolgáltatások létrehozására hasznosítsák. Az analóg lekapcsolás 2011. november végi céldátumára tekintettel a CSA további piaci szereplők véleményét is kikérte, hogy a digitális osztlék elosztásáról szóló döntés az érintettek vitája után szülessen meg.

2009 októberében a flamandok a DVB-T indulást novemberre tolták. A Norkring, a Telenor leányvállalata az IMPEQ-et választotta, hogy teljes digitális fejállomásra megoldást biztosítson az új földfelszíni DTT műsorterjesztésre Belgium flamand nyelvű területén. A technikai megoldást valamikor november folyamán fogják bevezetni.

2010. március 1-jén Belgium befejezi az analóg lekapcsolást, addigra valamennyi francia nyelvű földfelszíni RTBF televíziós műsorterjesztő is átáll a digitális platformra.

2010 februárjában a Norkring Belgium és Telenet leasing megállapodást kötött, amely lehetővé teszi a Telenet számára, hogy a flamand területen a DTT platformon tartalomszolgáltatást nyújtson. A szolgáltatások Brüsszelben is elérhetőek lesznek. 2009 márciusa óta a teljes hálózatot a Norkring működtette, de tervei szerint a Teleneten kívül más szolgáltatóknak is átengedi a szolgáltatás nyújtását.

Források

Belgium alkotmánya, szabályozási környezet, médiafelügyeletben részt vevő hatóságok:

http://www.senate.be/doc/const_fr.html

<http://www.llrx.com/features/belgian.htm#System>

<http://www.vlaamseregulatormedia.be/media/9726/newdecrees.pdf>

<http://www.bipt.be/ShowDoc.aspx?objectID=951&lang=en>

<http://www.freshfields.com/publications/pdfs/2006/16325.pdf>

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/belgium_en.pdf

<http://www.bipt.be/Home.aspx?levelID=1&lang=nl>

http://statbel.fgov.be/en/entreprises/competition/Belgian_Competition_Authority/index.jsp

http://www.internet-observatory.be/internet_observatory/pdf/advice/advice_fr_005.pdf

Polgári törvénykönyv:

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/loi_a.pl?DETAIL=1804032130%2FF&caller=list&row_id=1&numero=11&rech=14&cn=1804032130&table_name=LOI&nm=1804032150&la=F&dt=CODE+CIVIL&language=fr&fr=f&choix1=ET&choix2=ET&fromtab=loi_all&trier=promulgation&chercher=t&sql=dt+contains+++%27CODE%27%26+%27CIVIL%27and+actif+%3D+%27Y%27&tri=dd+AS+RANK+&imgcn.x=34&imgcn.y=10

Büntető törvénykönyv:

<http://www.droitbelge.be/codes.asp#pen>

http://www.juridat.be/cgi_loi/loi_a.pl?language=fr&caller=list&cn=2003031132&la=f&fromtab=loi&sql=dt='loi'&tri=dd+as+rank&rech=1&numero=1

A belgiumi francia közösség médiahatóságának honlapja:

<http://www.csa.be/>

Az RTBF létrehozásáról szóló rendelet:

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-3xKr0n5MdMJ:www2.cfwb.be/av/Doctel/D%C3%A9cret%2520portant%2520statut%2520RTBF%252014.07.97->

[version%2520coordonn%C3%A9e.rtf+le+decret+portant+statut+de+la+Radio-](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-3xKr0n5MdMJ:www2.cfwb.be/av/Doctel/D%C3%A9cret%2520portant%2520statut%2520RTBF%252014.07.97-)

[Television+de+la+communaut%C3%A9&cd=3&hl=hu&ct=clnk&gl=hu](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-3xKr0n5MdMJ:www2.cfwb.be/av/Doctel/D%C3%A9cret%2520portant%2520statut%2520RTBF%252014.07.97-)

<http://www.rtbef.be/>